

هشدار امام!

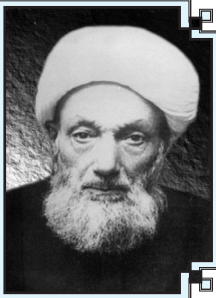
«...دعواهای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد
... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما برای
خدا است ما برای مصالح اسلامی دعا می کنیم...
دعوی من و شما و همه کسانی که دعا می کنند همه
برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

شیخ آقا بزرگ و سید جمال

استاد سیدهادی
خسروشاهی

سال سی و ششم ♦ شماره ۲۳ ♦ شماره مسلسل ۱۵۱۷ ♦ نیمه اول اسفند ماه ۱۳۹۴ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان

پیام رهبر انقلاب در پی حضور مردم در انتخابات؛

از لبیک عمومی به فراخوان نظام سپاسگزاری می کنم

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی از ملت آگاه و مصمم ایران که با لبیک به فراخوان نظام اسلامی و با عزم راسخ و شور و نشاطی به یاد ماندنی مردمسالاری دینی را در چهره درخشان خود به جهانیان نشان دادند تشکر کردند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
خداوند دانا و توانا را سپاس که در آزمون بزرگی دیگر، ملت آگاه و مصمم ایران را به پیروزی رسانید؛ آنان توانستند برای سی و ششمین بار از آغاز انقلاب اسلامی، در انتخاباتی سراسری، با عزم راسخ و شور و نشاط به یادماندنی، حضور یابند و سرنوشت کشور را در مقطع کنونی، رقم زنند؛ نمایندگان خود را برای تشکیل دو مجلس پر قدرت و پر اهمیت برگزینند و بار دیگر مردمسالاری دینی را در چهره درخشان و پر اقتدار خود به جهانیان نشان دهند.

ایران اسلامی به ملت خود می بالد و به استحکام مقرراتی که این فرصتهای مغتنم را برای قد برافراشتن و تجدید قوای ملی فراهم آورده است، سر می افرازد.

اینجانب وظیفه ی خود می دانم که از این لبیک عمومی به فراخوان نظام اسلامی سپاسگزاری کنم و پاداش و هدایت الهی برای مردمی که این جمعه ی پر کار و پر شکوه را آفریدند مسألت نمایم.

به مسئولان کشور چه انتخاب شوندگان برای مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان و چه دارندگان مناصب اجرایی در قوای دیگر و چه دیگر مسئولان در سازمانها و نهادها، یادآور می شوم که سپاسگزاری شایسته را در خدمت صادقانه به مردم و کشور و نظام اسلامی محقق سازند؛ ساده زیستی، پاکدستی، حضور پیوسته در جایگاه مسئولیت، ترجیح منافع ملی بر خواسته های شخصی و جناحی، ایستادگی شجاعانه در برابر مداخلات بیگانه، واکنش انقلابی به نقشه های بدخواهان و خائنان، منش جهادی در اندیشه و عمل، و در یک جمله: کار برای خدا و در راه خدمت به خلق خدا را، برنامه دائمی خویش در دوران این مسئولیت بدانند و به هیچ قیمت از آن تخطی نکنند.

روزگار بسیار حساس کنونی، حساسیت و هوشیاری و عزم راسخ همگان بویژه شما مسئولان را می طلبد.

پیشرفت کشور هدف اساسی است. پیشرفت صوری و منهای استقلال و عزت ملی، پذیرفته نیست. پیشرفت، بمعنی حل شدن در هاضمه ی استکبار جهانی نیست. و حفظ عزت و هویت ملی جز با پیشرفت همه جانبه و درونزا دست یافتنی نیست. مجلس آینده درباره ی این صرفلهای مهم، وظائف سنگینی برعهده خواهد داشت و امید است که نصاب پاسخگوئی در برابر خدا و مردم را همگان در آن مشاهده کنند.

لازم میدانم از دست اندرکاران برگزاری این انتخابات با شکوه: مسئولان اجرایی و نظارتی؛ تأمین کنندگان امنیت؛ سازمان رسانه ی ملی و دیگر دستگاهها و اشخاص مؤثر صمیمانه سپاسگزاری کنم.

توفیقات همگان را از خداوند متعال مسألت می کنم.

آیت الله حسینی بوشهری:

وضع تالیف
کتاب در حوزه
رضایت بخش نیست

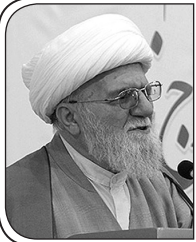
حجت الاسلام والمسلمین نواب
عنوان کرد:

نگارش ۳۰۰ عنوان
کتاب درباره ادیان
مختلف در دانشگاه
ادیان و مذاهب

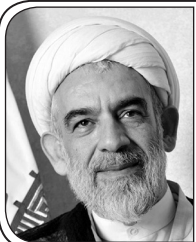
آیت الله تسخیری:

دشمن به دنبال
شیعه هراسی
در کشورهای
مسلمان است

حجت الاسلام والمسلمین قمی:

باید جهان اسلام
را از تفکر تکفیر
مصون کرد

پیام رئیس جمهوری به مناسبت حضور با شکوه ملت ایران در انتخابات

انگیزه خدمت بیشتر بخشد.
نتیجه انتخابات هرچه باشد،
جمهوری اسلامی ایران بلند آوازه
تر شده است؛ نظام و رهبری و
ملت پیروز شده اند؛ و این مردم
ایران هستند که بار دیگر اراده و

قدرت انتخاب خود را به نمایش گذاشتند تا عموم خدمتگزاران و
بویژه دولت برگزیده ملت، اعتبار و توان بیشتری یابند.

رقابت پایان یافت؛ حال وقت آن است که با همدلی و همبازی ملت
و دولت، راهی تازه بگشاییم؛ و به اتکاء توان داخلی و استفاده از فرصت
های خارجی، فصلی نو در رشد و شکوفایی اقتصاد ملی بگشاییم.

از همه گروهها، سلیقه ها و شخصیت های سیاسی و همچنین
نامزدهای محترم انتخابات که با حضور قانونمند و اخلاقی، شور آفرین
رقابت شدند؛ و همچنین شورای محترم نگهبان و وزارت محترم کشور،
هیاتهای اجرایی و نظارت، دستگاهها و نهادها، رسانه ها و فعالان
عرصه اطلاع رسانی، و نیروهای پرتلاش نظامی و انتظامی که در
تحقق این حماسه و افتخار نقشی ارزنده ایفا نمودند؛ تقدیر می نمایم.
دولت تدبیر و امید با هر فرد منتخبی که نام او از صندوق آراء
بیرون آید، پیمان می بندد تا با همکاری یکدیگر آینده ای پرامید و
باعزت را برای ایرانیان عزیز رقم بزنند.

به شکرانه این نعمت بزرگ در پیشگاه الهی سجده شکر بجا می
آوریم و در برابر ملت بزرگ ایران به احترام می ایستیم و به شما مردم
که افتخار تاریخ ایران زمین هستید، درود می فرستیم.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، دکتر حسن
روحانی در پیامی خطاب به ملت ایران از حضور مردم همیشه در
صحنه کشورمان در انتخابات دهمین دوره مجلس شورای اسلامی و
پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری تجلیل کرد.

متن پیام رئیس جمهوری خطاب به ملت بزرگ ایران به این
شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
هفتم اسفند ۱۳۹۴ در تاریخ ایران عزیز، سرنوشتی پرافتخار و
ماندگار یافت. انتخابات پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری و
دهمین دوره مجلس شورای اسلامی، فرصتی شد تا اقتدار ایران
اسلامی دوباره رخ نماید و سیمای با عظمت این ملت وفادار، بار دیگر
چون خورشیدی تابان در منظر جهانیان بدرخشد.

آفرین بر همت و عزم بلندتان، غیرت و پایمردیتان؛ و بر عشق و
احساسات پاک همه شما ایرانیان که با حضور آگاهانه و همدلی، همواره
وطن عزیز خود را در آغوش وفا و اعتماد گرفته اید. حضور پویا و پر
مهرتان را سیاس می گویم و در مقابل عظمت روح و بلندی همت تان
سر تعظیم فرود می آورم. امروز همه مسرور و شادمانیم که دعوت به
حضور گسترده و رهنمودهای رهبری معظم انقلاب اسلامی حضرت
آیت الله خامنه ای با حماسه آفرینی شما ملت بزرگ تحقق یافت.

این نظام برخاسته از اندیشه هدایتگر و الهی حضرت امام خمینی (ره)،
آرمانهای ملتی مومن و آزاده، و جهاد و فداکاری شهدا و ایثارگران گرانقدر
است. و اینک؛ قدم ها و قلم های شما در هفتم اسفند، در امتداد همان نهضت
شورانگیز، امیدی دوباره و عظمتی مضاعف آفرید و به همه خدمتگزاران

کتاب «امام خمینی و جمال عبدالناصر» منتشر شد

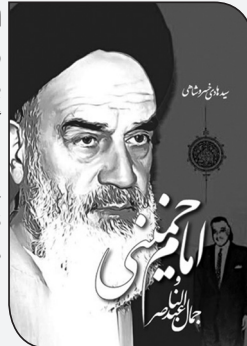
اتهامات رژیم بود که بعدها با استناد به کتاب یک عنصر امنیتی
وابسته به رژیم مصر، شیوع یافت و متأسفانه، این ادعای کذب،
بدون هیچ تحقیق و بررسی، از طرف دیگر دشمنان انقلاب هم تکرار
گردید...

... این کتاب با حضور عینی مؤلف در قاهره و کوشش مستمر و
پژوهش مستند، حقایق تاریخ را در این رابطه، روشن می سازد. کتاب
نخست به زبان عربی و به هنگام اقامت مؤلف در قاهره چاپ و منتشر
شده و اینک ترجمه فارسی آن در اختیار علاقمندان قرار می گیرد.

این کتاب ارزشمند را می توانید از طرق زیر تهیه نمایید:
• فروشگاه مرکزی: تهران بزرگراه حقانی، روبروی ایستگاه مترو،
ساختمان روزنامه اطلاعات، تلفن: ۳۹۹۹۳۶۸۶

• فروشگاه شماره (۱): تهران، خیابان انقلاب اسلامی، روبروی دانشگاه تهران،
تلفن ۶۶۴۶۰۷۳۴

• تلفن توزیع و فروش در سراسر کشور: ۳۹۹۹۳۳۴۲ - ۳۹۹۹۳۳۰۶

نوشته: سیدهادی خسروشاهی
قطع رقی، ۳۲۰ صفحه، مصور
چاپ اول، انتشارات اطلاعات (۱۳۹۴)

تحریر تاریخ، وارونه جلوه دادن حقایق، جعل اخبار و نشر اکاذیب،
یک توطئه ریشه دار در عرصه تاریخ معاصر ایران است. دشمنان
اسلام و ایران، پس از پیروزی انقلاب اسلامی، همواره کوشیده اند
که با چاپ و نشر کتاب ها و مقالات بی شمار، حقایق تاریخی را، در
مورد پیروزی انقلاب و عوامل آن، به طور وارونه منعکس نمایند و
افکار عمومی مردم ایران را از ماهیت و حقایق امر، دور نگه دارند...

... رژیم پهلوی پس از قیام عمومی مردم ایران در ۱۵ خرداد سال
۴۲ تلاش کرد که این قیام را به تحریکات بیگانگان منسوب بدارد
تا بتواند قتل عام مردم را در نزد اربابان خود موجه جلوه دهد و از استمرار قیام مردم
جلوگیری به عمل آورد.

... دریافت کمک مالی از مصر، در دوره ریاست جمال عبدالناصر، یکی از این

جناب آقای احسان دادرسی

با نهایت تأسف و تأثر

درگذشت پدر گرامیتان را به شما

و خانواده محترم تسلیت عرض

نموده برای آن مرحوم از درگاه

ایزد منان علو درجات اخروی

و برای بازماندگان صبر و اجر

مسئلت می نمایم.

همکاران شما در نشریه بعثت

و انتشارات کلبه شروق

همایش «ایام صادق» یادمان دکتر سید محمدصادق طباطبایی با حضور و سخنرانی دکتر علی جنتی، لوریس چکناواریان، دکتر محمدمهدی جعفری، حجت الاسلام سید محمود دعایی، مهندس حسین کاشفی، حجت الاسلام والمسلمین سیدهادی خسروشاهی، محمدعلی مهدی، دکتر محمدرضا بهشتی و تعدادی دیگر از بزرگان حوزه فرهنگ و علاقه مندان به مرحوم دکتر طباطبایی، عصر روز سوم اسفند ماه در مرکز فرهنگی شهر کتاب برگزار شد.

جنتی: آثار صادق طباطبایی را در سطح وسیع تری منتشر کنیم/ شخصیتی که سرشار از ایده‌های ناب فرهنگی بود

علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین نخستین سالگرد درگذشت سید صادق طباطبایی با عنوان «ایام صادق» با اشاره به این که مرحوم طباطبایی سرشار از ایده‌های ناب فرهنگی بود، گفت: ما و خانواده مرحوم طباطبایی باید آثار تالیفی و ترجمه‌ای وی را در سطح وسیع‌تری منتشر کنیم.

جنتی با اشاره به آشنایی خود با صادق طباطبایی در سال ۱۳۵۴ گفت: آیت الله اکبر هاشمی رفسنجانی، پس از بازگشت از سفر به اروپا در سال ۵۴ تصمیم گرفت یک بنیاد فرهنگی را برای انسجام فعالیت‌های سیاسی در پاریس تأسیس کند که در آن افرادی مانند مرحوم دکتر حسن حبیبی و صادق طباطبایی به فعالیت مشغول شدند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی اظهار کرد: سید صادق طباطبایی از جمله افرادی بود که با وجود زندگی در اروپا هیچ‌گاه موازین دینی و شرعی خود را ترک نکرد و همیشه در انجمن‌های اسلامی اروپا و آمریکا فعالیت می‌کرد.

وی همچنین در تمام اقدامات سیاسی مانند اعتصابات غذایی روحانیون مبارز خارج از کشور شرکت داشت و تلاش‌های مهمی را به انجام می‌رساند.

جنتی با اشاره به دیدارهایی با مرحوم طباطبایی در دوره وزارت خود ادامه داد: وی در چند دیداری که با هم داشتیم برخی آثار خود را برای مطالعه به من سپرد

نشست تبیین طرح ملی افق با محوریت تحول در موضوع انتشار و توزیع قرآن کریم در کشور بهمن ماه با حضور حجت الاسلام محمدرضا حشمتی، معاونت قرآن و عترت وزارت ارشاد و جمعی از خادمان و فعالان قرآنی در هتل انقلاب تهران برگزار شد.

پورمعین طراح این طرح گفت: از آنجا که حدود ۵ میلیون نفر ایرانی در خارج از کشور زندگی می‌کنند، برای تأمین نیازهای فرهنگی ایشان به ویژه با توجه به نشر و توزیع گسترده کتاب مقدس به صورت رایگان، همچنین توزیع گسترده مصاحف چاپ عربستان سعودی، اگر تنها برای ۵۰ درصد از این افراد با فاصله هر ۵ سال یک بار یک مصحف منتشر شده در جمهوری اسلامی با ترجمه مناسب هدیه شود، سالانه نیاز به انتشار ۵۰۰ هزار مصحف برای این موضوع داریم. براساس گزارش مرکز مطالعات ملی در آمریکا (pew) تعداد مسلمانان جهان تا سال ۲۰۵۰ به میزان ۲۳ درصد افزایش خواهد یافت. یعنی از ۲۳ درصد فعلی جمعیت جهان به ۳۴ درصد افزایش خواهد یافت. بر این اساس تعداد مسلمانان و مسیحیان در جهان برابر و به حدود ۳ میلیارد نفر مسلمان خواهد رسید و این به معنای افزایش تقاضا برای نشر قرآن کریم و ترجمه‌های متنوع از آن است. انجیل تاکنون به ۲۵۲۷ زبان دنیا ترجمه شده و عنوان کتاب بیشترین ترجمه شده را به دست آورده است. (یعنی زبان ۹۵ درصد مردم جهان) این آمار با احتساب چاپ حداقل یک کتاب از ترجمه انجیل به دست آمده است.

برگزاری آیین نخستین سالروز درگذشت دکتر سید صادق طباطبایی

یار امام و همیشه در محضر ایشان بود. یادمان سید صادق طباطبایی، وظیفه شهر کتاب است

در بخش دیگری از آیین نخستین سالروز درگذشت سیدصادق طباطبایی مهدی فیروزان، مدیر موسسه شهر کتاب به بیان دیدگاه‌های خود درباره وی پرداخت و گفت: این مجلس بزرگداشت تنها به دلیل رابطه عاطفی و فامیلی در این محل برگزار نمی‌شود بلکه شهر کتاب به مسایلی می‌اندیشد که مصداق و تجلی آن سیدصادق است. از این رو باید بگویم برگزاری این یادمان وظیفه و توفیقی برای موسسه شهر کتاب است.

وی افزود: توسعه فردی و اجتماعی مهم‌ترین هدف در فعالیت‌های شهر کتاب به شمار می‌آید. توسعه امری تعطیل‌بردار نیست. صادق طباطبایی مصداق توسعه است. باید به این نکته اشاره کنم که هر شخصیتی زمانی ماندگار می‌شود که بتواند در خود توسعه را نهادینه کند. سیدصادق جزو کسانی است که در کنار اخلاق که در او نهادینه شده بود به یک توسعه فردی نیز دست یافت.

میان‌روی در زندگی مرحوم طباطبایی

در ادامه این آیین محمدمهدی جعفری، استاد پیشکسوت قرآن‌پژوهی و نهج‌البلاغه درباره نحوه آشنایی خود با مرحوم طباطبایی گفت: نخستین بار سیدصادق را در آلمان ملاقات کردم. آخرین بار هم دیدار ما مربوط می‌شود به کتاب «صبرا و شتیلا» که یکی از دوستان مشترکمان درباره دو شهر فلسطین نوشته بود و از سیدصادق درخواست کرد که برای این کتاب مقدمه‌ای بنویسد اما سیدصادق به دلیل بیماری نوشتن مقدمه کتاب را به من داد.

وی با بیان اینکه میان‌روی یکی از خصلت‌های پسندیده سیدصادق بود، افزود: می‌خواهم در اینجا به برخی از نکات اخلاقی که در کتاب شریف نهج‌البلاغه است اشاره کنم؛ همان‌طور که می‌دانید حضرت امیر (ع) از جمله کسانی بود که دوست و دشمنش از سر افراط تا سر تفریط درباره وی سخنان بسیاری می‌گفتند. خوب می‌دانیم برخی‌ها که ادعای شیعه امامیه دارند به نام علی(ع) کارهای بسیاری انجام می‌دهند. راه حضرت علی(ع) راه روشن اعتدال بود؛ راهی که سیدصادق طباطبایی نیز آن را چه در دولت موقت جمهوری اسلامی و چه در وظایف دیگر خود به خوبی اجرا کرد.

طباطبایی از سه پدیده و سه استاد تأثیرگذار در زندگی مرحوم طباطبایی یاد می‌کنم. نخست پدر وی مرحوم آیت‌الله سلطانی طباطبایی که از نوادر روزگار ما بود و سیدصادق نیز در دامن این پدر رشد کرد. باید بگویم مرحوم طباطبایی فرزند فضیلت و اخلاق است. مرحوم آیت‌الله سلطانی طباطبایی فردی بود که تمام مراجع موجود در آن زمان شاگرد وی بودند. حضرت امام خمینی (ره) بعد از پیروزی انقلاب و رأی (آری مردم) به رهبری ایشان از مرحوم آیت‌الله سلطانی طباطبایی برای رهبری مردم کسب اجازه کرد. صادق در یک بستر علمی و اخلاقی درست رشد پیدا کرد.

مدیر موسسه اطلاعات در بخش دیگری از سخنانش به پدیده دوم تأثیرگذار در زندگی مرحوم طباطبایی اشاره کرد و گفت: شخصیت مثال‌زدنی مانند شهید دکتر بهشتی از جمله افراد موثر در تربیت سیدصادق طباطبایی بود. باید بگویم مرحوم بهشتی در حوزه علمیه رنسانسی برپا کرد و به سبک دیگری از ترویج اسلام پرداخت. سیدصادق در دبیرستان «دین و دانش» که تحت مدیریت مرحوم بهشتی بود درس خواند.

حجت‌الاسلام دعایی ادامه داد: امام موسی صدر دایی مرحوم سید صادق طباطبایی سومین فرد تأثیرگذار در منش اخلاقی وی بود. امام موسی صدر سیدصادق را در مسیری درست هدایت کرد و از سیدصادق انسانی خودساخته ساخت و او را برای ادامه تحصیل عازم آلمان کرد. مرحوم طباطبایی یکی از چند شخصیت انگشت‌شماری بود که در هنگام تبعید امام (ره) به پاریس در کنار او بود باید به این نکته اذعان کنم که سیدصادق

که حقیقتاً آثار ارزشمندی است و می‌تواند تأثیر مطلوبی در خوانندگان بگذارد. فقدان وی خسارت بزرگی برای ما و خانواده ایشان است. مرحوم طباطبایی، اعتدال و میان‌روی مثال‌زدنی در تمام دوران زندگی‌اش تجربه کرده که می‌توان از آن به‌عنوان یکی از خصایص اخلاقی وی نام برد.

سیدصادق طباطبایی چهره‌ای استثنائی در دوران معاصر و تاریخ انقلاب اسلامی است که در حوزه‌های سیاسی، فرهنگی با شخصیت‌های مختلف در ارتباط بود و وسعت دید و بیان شیوای او زبانزد رجال سیاسی و فرهنگی است. طباطبایی آثاری در حوزه‌های علمی و فرهنگی تالیف و ترجمه کرد که از جمله ترجمه آثار نیل پستمن متفکر آمریکایی را می‌توان نام برد.

یکی از خواندنی‌ترین خاطرات سیاسی - اجتماعی معاصر ایران، خاطرات دکتر سیدمحمدصادق طباطبایی است که به جنبش دانشجویی ایران، حوادث لبنان، امام موسی‌صدر، انقلاب فلسطین، شکل‌گیری انقلاب اسلامی ایران و امام خمینی(ره) اختصاص دارد و در سه جلد به همت موسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی منتشر شده است.

حجت‌الاسلام دعایی: سید صادق طباطبایی فرزند فضیلت و اخلاق بود/ امام موسی صدر به سید صادق خودساختگی را آموخت

حجت‌الاسلام دعایی در مراسم «صبح صادق» گفت: مرحوم طباطبایی ابعاد وجودی بسیار زیادی داشت. وی اقیانوسی از فضایل اخلاقی بود که می‌شد تمامی صفات نیکو را در او دید. درباره تربیت و رشد اخلاقی سیدصادق

ترجمه انجیل به ۲۵۲۷ زبان؛ قرآن به ۱۱۲ زبان!!

وی افزود: پس از انجیل که رتبه نخست بیشترین ترجمه را داراست، در میان آثار مکتوب جهانی که ترجمه شده اند، شاید فکر کنید قرآن دومین کتاب است اما رمان «پینوکیو» اثر «کارلو کولودی» تاکنون به ۲۶۰ زبان دنیا ترجمه شده است. کتاب داستانی «سیر و سلوک زائر» اثر «جان بایان» نیز به ۲۰۰ زبان ترجمه شده است. رمان معروف «شازده کوچولو» اثر «آنتوان دو سنت اگزوپری» نیز تاکنون به ۱۸۰ زبان دنیا ترجمه و منتشر شده است. شازده کوچولو تنها در فرانسه سالانه حدود یک میلیون نسخه به فروش می‌رسد. قصه‌های «هانس کریستین آندرسن» دانمارکی از جمله «دختر کبریت فروش»، «بند انگشتی»، «جوجه اردک زشت» و «لباس پادشاه» نیز تاکنون به ۱۵۳ زبان دنیا ترجمه شده اند. «بیست هزار فرسنگ زیر دریا»، رمان معروف «ژول ورن» تاکنون به ۱۴۷ زبان برگردانده شده است. وی در ادامه گفت: با وجود آن که تنها ۲۰ درصد از مسلمانان جهان، زبان مادری شان زبان عربی است، برای ارتباط بیشتر با قرآن، به عنوان منبع اصلی آموزه‌های اسلامی به غیر مسلمانان، نیازمند ترجمه‌هایی گسترده و شیوا از قرآن هستیم. در ردیف آثار پرتترجمه جهانی، قرآن تاکنون تنها به ۱۱۲ زبان ترجمه شده است و در ردیف هفتم کتاب‌های پرتترجمه جهانی قرار دارد. از ابتدای انقلاب تا سال ۱۳۹۰ در مجموع ۴۷ ترجمه از قرآن تولید شده است.

پورمعین در توضیح اجمالی طرح افق تصریح کرد:

این طرح که با مشارکت نهادهای فرهنگی و رسانه‌های کشور و بهره‌مندی از مشارکت مردم انجام می‌شود با هدف تحول جدی در تولید، انتشار و توزیع مصحف شریف قرآن کریم و با بهره‌گیری از منابع گسترده خیرات و نیت‌مومنین و صالحین و تمامی آحاد جامعه انجام می‌شود.

وی اهداف اصلی طرح را چنین برشمرد: تأمین نیاز کشور در زمینه انتشار و توزیع مصحف شریف به صورت رایگان به ویژه در مناطق محروم فرهنگی. ایجاد جایگاه ممتاز برای جمهوری اسلامی و نقش آفرینی ویژه در امر انتشار و توزیع مصحف شریف در دنیای اسلام. جایگزینی هدفمند و متمرکز قرآن‌های فرسوده موجود در مساجد، منازل، مدارس، دانشگاه‌ها و ... با مصاحف چاپ شده جدید با ترجمه. بهره‌گیری از منابع گسترده خیرات و نیت‌مومنین و صالحین و تمامی آحاد ملت بزرگ ایران برای توسعه فرهنگ قرآنی در جامعه. مخاطب‌محوری و نگاه هنرمندانه به قرآن‌های ویژه دختران، پسران، دانشجویان، طلاب و اقشار مختلف صنفی و قشری.

پورمعین درباره کلیات اجرایی طرح در فاز اول هم گفت: فاز اول طرح شامل اقدامات مقدماتی تا زمان تحقق انتشار سالانه ۲ میلیون مصحف با مشارکت مردمی در طرح خواهد بود. این مشارکت از طریق خرید «سهام» در پروژه صورت می‌گیرد. هر شخص با پرداخت ماهیانه حداقل ۱ هزار تومان و در مجموع ۱۲ هزار تومان در سال و خرید یک سهم در طرح مشارکت

خواهد کرد. افراد می‌توانند با پرداخت مبالغ بیشتر و اخذ بیش از یک سهم نیز در طرح مشارکت کنند. زمان پیشنهادی برای آغاز طرح ابتدای سال ۱۳۹۵ همراه با تبلیغات وسیع در ایام نوروز است. ساز و کار دریافت این مبلغ توسط ستاد اجرایی طرح تعیین خواهد شد. به عنوان نمونه این مبلغ می‌تواند از طریق تلفن ثابت یا تلفن همراه افراد و با هماهنگی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اخذ شود. با تشکیل کمیته علمی و هنری، ویژگی‌ها و مختصات مصحف یا مصاحف مورد نظر از منظر خط، تذهیب، رنگ و چاپ را برای فاز اول اجرای طرح، مشخص و نمونه مصحف تولید خواهد شد.

وی در پایان گفت: جامعه هدف در فاز اول طرح، مربوط به داخل کشور و با پیش‌بینی دو میلیون نفر می‌باشد. این افراد با اولویت توجه به کارکنان دولت، کارکنان نهادهای عمومی و خدماتی خواهند بود. با تصویب کلیات طرح در جلسه اول ستاد برگزاری در دی ماه ۱۳۹۴، دبیرخانه ستاد تشکیل و عملیات اجرایی آغاز می‌شود. فاز اول اجرای طرح از نوروز ۱۳۹۵ تا رمضان ۱۳۹۵ بوده و شامل: فعال‌سازی ستاد، تبلیغات و اطلاع‌رسانی، تولید مصحف یا مصاحف نمونه طرح و تحت پوشش قرار دادن دو میلیون نفر جامعه هدف خواهد بود. هزینه‌های اولیه طرح در حوزه فعال‌سازی دبیرخانه و ستاد، تبلیغات اولیه و تولید مصاحف، از طرف معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اعضا ستاد داوطلبانه تهیه خواهد شد.

باید جهان اسلام را از تفکر تکفیر مصون کرد

رهنمودهای مقام معظم رهبری هم در شروع مذاکرات و هم در فرآیند و تصویب نهایی و همچنین، در نحوه اجرا، هدایت و مدیریت‌های راهبردهای ایشان و تلاش تیم مذاکره‌کننده بود که در موضوع هسته‌ای به موفقیت دست یافتیم.

حجت الاسلام والمسلمین قمی، در ادامه ضمن اشاره به موضوع انتخابات مجلس شورای اسلامی و خبرگان رهبری، گفت: مسئله دیگری که امسال با آن مواجه بودیم، انجام دو انتخابات مجلس شورای اسلامی و خبرگان رهبری بود که در روزهای اخیر صورت گرفت. نخستین معنای این انتخابات، نهادیه شدن مردم‌سالاری دینی در جمهوری اسلامی ایران و مشارکت ۶۲ درصد از مردم بود؛ در حالیکه عناصر ضد انقلاب این انتخابات را شکست‌خورده میخواندند اما ما شاهد حضور گسترده مردم در پای صندوق‌های رأی بودیم.

وی، معنای دیگر این انتخابات را تقویت انگیزه و روحیه دوستداران انقلاب در خارج از کشور دانست و گفت: مردم کشورمان با مشارکت گسترده خود و برپایی انتخابات شکوهمند توانستند انگیزه دوستداران انقلاب و مدافعان در سوریه، یمن و فلسطین را افزایش دهند. عضو مجلس خبرگان رهبری در ادامه سخنان خود به بحث فرصت‌ها و تهدیدهای فرهنگی افراط‌گرایی، اشاره و تصریح کرد: اینکه در سال آینده در خصوص مسئله

حجت‌الاسلام والمسلمین محسن قمی، معاون امور بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری، در سخنان خود در همایش «جمهوری اسلامی ایران؛ فرصت‌ها و تهدیدهای فرهنگی افراط‌گرایی» ضمن تشکر از برگزاری چنین همایش‌هایی توسط سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی افزود: در خارج از مرزهای کشورمان، شاهد حوادث مختلفی در سطح جهان هستیم که شاید بتوان از میان همه آنها به چند موضوع مهم اشاره کنیم. وی نخستین مسئله مهم در حوادث سال جاری را رشد اسلام‌گرایی در یمن برشمرد و گفت: حوادث یمن و کشتار قریب به ۱۱ ماهه مردم این کشور توسط عربستان سعودی، منجر به مشخص شدن ماهیت عربستان شد. وی رشد القاعده و افراط‌گرایی در منطقه را یکی از نتایج تهاجم عربستان به یمن نام برد و افزود: جولانگاه القاعده، جنوب یمن بود و این هدیه‌ای است که عربستان به گروه‌های تروریستی اهداء کرده است.

معاون امور بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری، حادثه دوم را بحث توانمندی گروه‌های مقاومت دانست و افزود: توانمندی گروه‌های مقاومت به گونه‌ای است که اسرائیل جرأت هیچ‌گونه حمله‌ای را به حزب‌الله و سایر گروه‌های مقاومت ندارد.

وی موضوع برجام و مذاکرات هسته‌ای را حادثه سوم در سال ۱۳۹۴ عنوان کرد و گفت: با اهتمام جدی به

کارگزارِ مغرور، خدا را بنده نیست

دکتر سید محمد مهدی جعفری نهج البلاغه پژوه و گو با خبرگزاری شبستان با تشریح وظیفه کارگزاران در در نهج البلاغه و کلام امیرمومنان (ع) اظهار کرد: بخش نامه‌هایی که مولای متقیان حضرت علی (ع) به کارگزاران ابلاغ می کردند مفصل بوده و برای هر یک وظایف جداگانه ای تعریف می کردند.

وی ادامه داد: به طور مثال کارگزاری که فرماندار بود وظایف خاصی داشت و کارگزاری که رسالت قضا و قضاوت را بر عهده داشت، وظایف او به گونه ای دیگر تبیین می شد اما به طور کلی آن کارگزاری که به معنای فرماندار و استاندار مد نظر است، نامه ای خطاب به مالک اشر بوده که البته خاص این شخصیت نیست و در حقیقت حضرت امیر (ع) آن را برای تمام کارگزاران مرقوم کرده اند.

دکتر جعفری با اشاره به نامه ۵۳ نهج البلاغه بیان کرد: در این نامه که به عهدنامه مالک معروف است، امیرمومنان (ع) به طور کلی چهار وظیفه را برای مالک اشر تبیین می کنند: گرفتن مالیات و خراج، جنگیدن با دشمن (اگر دشمنی باشد، سپاه آماده ای نیز وجود داشته باشد که در صورت حمله، بتواند دفاع کنند)، درخواست اصلاح مردم (یعنی از آنها بخواهد که وضع خود را اصلاح کنند و این اصلاح غیر از اصلاح اقتصادی است بلکه اصلاح فرهنگی است) و آبادی سرزمین.

عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز اضافه کرد: در حقیقت هر یک از این موارد جزئی را حضرت به صورت مفصل در نامه خود به مالک گوشزد و سفارش کرده و به تفصیل بیان می کنند پیش از آن که بخواهد این وظایف را انجام دهد، چند مورد از اصولی که لازمه شخصیت یک کارگزار است و برای انجام وظایف به آنها نیاز دارد، باید آن حالات را در خود ایجاد کند. وی تصریح کرد: در این عهدنامه حضرت (ع) به مالک و بقیه کارگزاران توصیه می کنند که نخست تقوا و پروای الهی را داشته باشند و فرمان او را بر هر بشر دیگری ترجیح دهند و آن چه را خدا فرمان داده جلو اندازند و از کتاب او قرآن و مسائل واجب و مستحبی که پروردگار امر کرده، اطاعت کنند.

مؤلف کتاب «آشنایی با نهج البلاغه» ادامه داد: پس از آن حضرت علی (ع) می فرمایند: یک انسان وقتی قدرتی پیدا می کند و صاحب حکومتی می شود و بر مردم سرپرستی می کند، دچار تکبر و غرور شده و دیگر خدا را بنده نیست و بندگان خدا را برده خود می داند. وی در ادامه اذعان کرد: از این رو حضرت امیر (ع) تذکر و فرمان می دهند که در هنگام شهنوا و هر خواسته ای که انسان را تحریک می کند تا به دنبال آن رود، نفس خود را بشکند و در هنگام سرکشی نفس، او را از سرکشی باز دارد زیرا نفس انسان را به شدت به بدی فرمان می دهد، مگر این که رحمت خدا شامل حال او شود.

این پژوهشگر متون دینی با تاکید بر این که به گفته قرآن کریم، نفس فرمان دهنده به بدی است، ابراز کرد: بعد این که مولای متقیان (ع) آن چهار وظیفه و در پیش گرفتن تقوا و طاعت خدا را تذکر می دهد، سایر وظایف را نیز برای مالک تشریح می کنند.

دکتر جعفری خاطرنشان کرد: در تمام فرمان‌ها و بخش نامه‌ها به کارگزاران، مولای متقیان حضرت علی (ع) مسائل اجرایی را از مسائل فرهنگی و معنوی جدا نمی کنند به دلیل آن که در اسلام ما نمی توانیم برای مثال اقامه نماز را جدا از پرداخت زکات بدانیم بلکه این دوچنان به هم وابسته اند که بدون یکی از آنها، دیگری معنایی ندارد و حتی هیچ یک بر دیگری مقدم نیست و مثلاً نمی توانیم بگوییم نماز بر زکات مقدم است.

این نهج البلاغه پژوه یادآور شد: بنابراین حضرت علی (ع)، توجه و مدیریت مسائل اقتصادی و مالی که وظیفه یک کارگزار است را با اهمیت دادن به مسائل فرهنگی و دینی برابر و یکی می داند و در لا به لای توصیه‌های خود به آنها، تقوای الهی، از بین بردن غرور و تکبر در مقابل مردم و خدمت گزار بودن و ترجیح خواسته‌های مردم را بر خواسته‌های خود (کارگزار) گوشزد می کنند.

تکفیری و افراطیها با چه تهدیدهایی مواجه هستیم و چه فرصتهایی داریم، لازم است تا ابتدا به شش حوزه مواجه این تهدیدها اشاره شود.

معاون امور بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری(مدظله‌العالی)، تروریسم، شیعه، مقاومت، حقوق بشر و امنیت انرژی را از عوامل تهدیدزا در سال آتی برشمرد و ضمن تشریح آن، بر بهره‌گیری از سیاست‌های رسانه‌ای و تبلیغاتی برای مقابله با عوامل تهدیدزا تاکید کرد و افزود: لازم است از سوی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، اجلاس‌های منطقه‌ای علیه تروریسم به منظور همکاریهای اطلاعاتی، سیاسی و اجتماعی با همکاری کشورهای همسو برگزار شود.

وی در ادامه به تقویت گفت‌وگو با تروریسم بودن نظام جمهوری اسلامی ایران، اشاره کرد و گفت: ایران جزء پیشگامان مبارزه با تروریسم و پرچمدار این حوزه است، فلذا باید کارهای فرهنگی در سطح منطقه و بین‌الملل ادامه یابد.

معاون امور بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، بیان کرد: مسئله بعدی، مصونیت سازی جهان اسلام از اقدامات تروریستی و معطوف شدن آن به خارج از جهان اسلام، سیاستی است که باید بدان توجه کنیم. در عین حال، پیش‌بینی ما این است که داعش به عنوان خطرناک‌ترین گروه تروریستی در سال

حجت الاسلام والمسلمین واعظی در دومین همایش تجلیل از گروه‌های تبلیغی که در مرکز همایش‌های دفتر تبلیغات اسلامی برگزار شد، با قدرانی از فعالیت گروه‌های تبلیغی، اظهار داشت: امیدواریم این حرکت روز به روز توفیقات بیشتری داشته باشد و عرصه‌های مختلف نیازمند تبلیغ دینی توسط گروه‌های تبلیغی پوشش داده شوند.

وی با بیان اینکه حوزه‌های علمیه در تاریخ تشیع به سه جهت اصلی درخشش داشته‌اند، ابراز داشت: در جهت نخست، پرورش عالمان ربانی شغل سلف صالح ما از گذشته بوده و حوزه‌ها مهد اخلاق و تدین بوده‌اند.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی با بیان این که وجه دوم درخشش حوزه‌های علمیه در زمینه تبلیغ دینی است، گفت: حوزه‌های علمیه همواره در تربیت واعظان و مبلغان موفق بوده و این افراد همواره در ارتباط حوزه با بدنه مردم نقش مؤثری ایفا کرده‌اند.

حجت الاسلام والمسلمین واعظی با اشاره به اینکه وجه سوم درخشش حوزه در زمینه خدمت رسانی روحانیت و حوزه‌های علمیه به مردم بوده، ابراز داشت: در گذشته این خدمت رسانی در قالب مقابله با متعبدیان منطقه‌ای و حکام ظالم، ارائه خدمات دینی و اجتماعی است. وی تصریح کرد: امروز با پیروزی انقلاب اسلامی شرایط محیطی تغییر یافته است و سه فعالیت اصلی روحانیت در شرایط جدیدی قرار گرفته‌اند.

این عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی افزود: در دوره انقلاب اسلامی، کمترین نگرانی نسبت به کارکرد پرورش عالمان ربانی وجود دارد اما دو وجه «تبلیغ دینی» و «خدمت رسانی به مردم و کارکرد اجتماعی روحانیت» در شرایط جدیدی قرار گرفته‌اند.

حجت الاسلام والمسلمین واعظی با بیان اینکه روحانیت در پیش از پیروزی انقلاب در بستر حاکمیت نبود و پیوند با قدرت سیاسی نداشت، گفت: پس از پیروزی انقلاب اسلامی، میزان پذیرش اذهان مردم از روحانیت نسبت به گذشته متفاوت شده است.

وی با بیان اینکه روحانیت در گذشته در ساحت محکومیت و امروز در ساحت حاکمیت قرار گرفته است، ابراز داشت: این مسئله درجه انتظار مردم از روحانیت را ارتقا می دهد و بر این اساس روحانیت شیعه در زمینه ارائه خدمات اجتماعی و تبلیغی در شرایط محیطی جدیدی قرار گرفته است.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی تصریح کرد: ایفای نقش روحانیت در شرایط جدید نیازمند هوشمندی محیطی، نیازسنجی، مخاطب شناسی، تحلیل عمیق، خلاقیت و ابتکارهای نوآورانه تبلیغی و اجتماعی است.

وی با بیان اینکه تشکیل گروه‌هایی تبلیغی یک ابتکار است، ابراز

حجت الاسلام والمسلمین واعظی:

رفتار تحکمی در پذیرش دین واکنش منفی دارد

داشت: ما نیازمند ابتکار در فضای مجازی و شیوه‌های نوین تبلیغی هستیم.

این عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی افزود: همچنین در مسئله وجه ارتباطی با مردم و ارائه خدمات اجتماعی باید دنبال جهت‌گیری‌های جدید باشیم.

حجت الاسلام والمسلمین واعظی در ادامه به بحث رعایت الزامات اخلاقی در حوزه تبلیغی اشاره داشت و گفت: هرگونه فعالیتی الزامات اخلاقی خاص خود را دارد

و نسبت به این مسئله باید اهتمام جدی داشت.

وی بر لزوم تقویت مهارت‌های ارتباطی تاکید کرد و ابراز داشت: امروز فرهنگ و ذائقه فرهنگی مردم تغییر کرده است؛ نوع رفتار حاکم، پسندها و ناپسندهای عرفی امروز با گذشته بسیار متفاوت است.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی قم افزود: امروز اصل دینداری و مذهب وجود دارد اما ذائقه‌های فرهنگی تغییر کرده و بر این اساس، یک مبلغ موفق باید مهارت ارتباط با مردم در شرایط جدید را داشته باشد.

حجت الاسلام والمسلمین واعظی همچنین بر لزوم احترام گذاشتن به مردم و احترام نخواستن از مردم تاکید کرد و ابراز داشت: برخی از روحانیونی که دارای منصبی در استان‌ها هستند، بزرگی به مردم می فروشند که بسیار دور از آداب دینی و تأثیرگذاری اجتماعی است.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی همچنین بر لزوم فقدان زبان تحکمی با مردم تاکید کرد و گفت: دین امر درونی است و در عرصه تبلیغ باید با درون افراد کار کرد؛ درون افراد باید پذیرای تبلیغ باشد و زبان تحکمی و رفتار عامرانه و برخورد‌های خشن و طلبکارانه واکنش منفی دارد.

حجت الاسلام والمسلمین واعظی بر لزوم حق مداری و منصف بودن مبلغان تاکید کرد و گفت: همدلی، صبور، منصفانه رفتار کردن و متعصبانه موضع نگرفتن در تسکین و جذب مردم برای پذیرا شدن از سخنان مبلغان بسیار مفید است.

وی همچنین بر لزوم توجه به مشارکت در ارائه خدمات به مردم اشاره داشت و گفت: روحانیت همواره در تاریخ مرجع رسیدگی به مشکلات مردم بوده است و امروز باید روحانیت را برای رفع مشکلات دیگران ساماندهی کنیم.

حجت الاسلام والمسلمین واعظی افزود: یکی از اشتباهات بزرگ در جامعه ما این است که گویا با توجه به تأسیس جمهوری اسلامی، همه انواع خدمت رسانی را باید دولت انجام دهد در حالی که همه وظیفه خدمت رسانی دارند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: هنگامی که مردم مشاهده کنند حتی یک روحانی برای کاستن آلام آنها تلاش می کند، برای وی ارزش بسیاری قائل می شوند.

حدیث روزگار

چهلمین روز درگذشت استاد احمد منزوی، بهانه‌ای شد که یادداشت کوتاهی درباره علامه بزرگوار، آیت‌الله شیخ آقابزرگ تهرانی(ره) و دو فرزندش داشته باشیم که در تنظیم و نشر دایرةالمعارف ۲۶جلدی «الذریعه الی تصانیف الشیعه» و «طبقات اعلام الشیعه» و کتاب گرانسنگ «مصفی المقال فی مصنفی علم الرجال» و چندین اثر ماندگار دیگر، پدر خود را یاری داده‌اند.

قم، سیدهادی خسروشاهی

نام اصلی شیخ آقابزرگ تهرانی، محمد محسن بود که به سال ۱۲۹۳ق در تهران در خاندان علم و روحانیت به دنیا آمد و تحصیلات ابتدایی را در مدرسه پامنا فرا گرفته و سپس ادبیات عرب، منطق، اصول و سطح فقه را نزد بزرگان زمان خود چون: شیخ محمد حسین خراسانی، میرزا احمد قمی، محمد تقی تنکابنی و شیخ محمدتقی نهاوندی آموخت و همزمان به یادگیری ریاضیات، تاریخ ادبیات و رجال حدیث، همت گماشت.

آقابزرگ در سال ۱۳۱۵ برای ادامه تحصیل به نجف اشرف رفت و سالیان متمادی در نزد علمای نجف چون: حاج میرزا حسین نوری، سید مرتضی کشمیری، حاج میرزا حسین حاج میرزا خلیل، آخوند ملا محمد کاظم خراسانی، سید محمد کاظم یزدی و شیخ‌الشریعه اصفهانی، به تحصیل علوم در سطوح عالی پرداخت و بعدها مدتی به سامرا و کاظمین رفت و به تألیف کتاب «الذریعه الی تصانیف الشیعه» پرداخت.

آقا بزرگ برای تدوین و تنظیم این کتاب ارزشمند، به کشورهای متعددی هم سفر کرد و از کتابخانه‌های عمومی و خصوصی بلاد: عراق، سوریه، مصر، حجاز و ایران بازدید نمود و بهره‌ها برد و در این راستا، در بیش از ۶۰ کتابخانه، به تحقیق و تفحص پرداخت و از فهرست‌های موجود در آنها آگاه شد.

انگیزه اصلی آقابزرگ در تهیه و تألیف این دایرةالمعارف بزرگ شیعه‌شناسی آن بود که جرجی زیدان ادیب مشهور عرب، در کتاب معروف خود (آداب اللغة العربیة) برای علمای شیعه نقش غنی‌سازی و بنیاد نهادن فرهنگ اسلامی را بسیار کم و اندک ترسیم نموده بود و در همین راستا، همراه و یا همزمان با مرحوم علامه سیدحسین صدر که کتاب پر ارزش «تأسیس الشیعه لعلوم الاسلام» و علامه و شیخ محمدحسین کاشف‌الغطا کتاب «المراجعات الی ریحانیه» را تألیف و منتشر ساختند، کتاب «وفیات الاعلام بعد غیبه‌الامام» را منتشر ساخت که بعدها به علت گسترش دامنه امر به سده‌های ۱۴ و به بعد، که شامل آثار علما شیعه زنده می‌گردید، نام «طبقات اعلام الشیعه» را بر آن انتخاب کرد. مجموعه آثار چاپی و خطی علامه تهرانی بالغ بر چند ده جلد کتاب در علوم و فنون مختلف است، و مهمترین آنها عبارتند از: ۱- الذریعه الی تصانیف الشیعه در ۲۶ جلد که جلد نهم آن شامل ۴ جزء است و در نجف به چاپ رسیده است. ۲- طبقات اعلام الشیعه شامل ۱۱ جزء؛ ۳- مصفی المقال فی مصنفی علم الرجال؛ ۴- هدیه الرازی الی المجدد الشیرازی؛ ۵- النقد اللطیف فی نفی التحریف عن القرآن الشریف؛ ۶- حیاه الشیخ الطوسی؛ ۷- مستدرک کشف الظنون؛ ۸- المشیخه

۹- توضیح الارشاد فی تاریخ حصر الاجتهاد؛ ۱۰- ضیا المفازات فی طریق مشایخ الاجازات و ...

شیخ آقابزرگ در دوران تحصیل، علاوه بر علمای شیعه، از مشایخ و محدثان مذاهب مختلف اسلامی هم «اجازه نقل حدیث» دریافت کرده که مهمترین آنها از علمای شیعه عبارتند از: میرزا حسین نوری، شیخ علی خاقانی، شیخ محمد صالح آل طعمه البحرانی، سید ابوتراب خوانساری، شیخ علی کاشف الغطا، سید حسن صدر، و از علمای معروف اهل سنت عبارتند از: شیخ عبدالرحمن علیش حنفی (الازهر، مصر) شیخ عبدالوهاب شافعی (امام جماعت مسجد الحرام)، شیخ عبدالقادر

شیخ آقا بزرگ و سید جمال

استاد سیدهادی خسروشاهی

آقا همگی از سلسله جلیله خاندان خسروشاهی در نجف بودند و مقابر بعضی از آنها در نجف است و بعضی هم در سفر حج به رحمت خدا پیوسته و در بقیع مدفون شده‌اند... و افسوس که پس از حاج سیدمرتضی آقا، من اطلاعاتی از این سلسله سراغ ندارم و این که کسی در جرگه روحانیت باشد؟»

لبخندی زدم و گفتم: «استاد! اتفاقاً بنده حقیر آخرین فرزند حاج سیدمرتضی آقا هستم که طلبه قم محسوب می‌شوم و امیدوارم که راه اجداد بزرگوار را ادامه بدهم و اکنون یکی دو ماهی است که به نجف اشرف آمده‌ام تا ببینم می‌توانم در اینجا اقامت کنم یا نه؟ اما علاوه بر حقیر، دو اخوی بزرگوار دارم که هر دو از علمای بزرگ خطه آذربایجان هستند و یکی از آنها صاحب رساله و مقیم تبریز است». اگر بگویم شیخ آقابزرگ از شنیدن این خبر از خوشحالی «بال درآورد» مبالغه نکرده‌ام! و ایشان با لبخندی ملیح گفتند: «من به یک شرط به شما اجازه‌نامه می‌دهم که اول شرح احوال و آثار آن دو اخوی بزرگوار را بگویند تا من در «طبقات» جزء علمای معاصر بیاورم و بعد اجازه‌نامه‌ای برای شما بنویسم... سپس از جای خود بلند شده و یک کتاب قطور خطی با جلد چرمی را از لای قفسه‌های کتابها درآورد و روی میز خود گذاشت و قلم برداشت و آنچه را بنده درباره دو اخوی محترم آیت‌الله سید ابوالفضل و آیت‌الله سید احمد خسروشاهی گفتم، در یکی دو صفحه یادداشت نمود و در لابلای آن کتاب، که مجلدی از «طبقات» بود قرار داد و پس از اظهار مسرت مجدد از اینکه نسل این سلسله جلیله منقطع نشده است، اجازه نامه خاصی با خط خود نوشت و به این جانب مرحمت نمود که ترجمه فارسی آن را در اینجا می‌آورم. با توجه به بزرگانی که از آنها نام بردم و همگی از آقا شیخ آقابزرگ اجازه روایی دریافت کرده‌اند، این اجازه، به این «اقل الطلاب» مایه افتخار تواند بود. ترجمه فارسی اجازه شیخ چنین است:

اجازه شیخ آقا بزرگ تهرانی
به استاد سیدهادی خسروشاهی

بسم‌الله الرحمن الرحیم و به تقطیر سہاس خدای عالمیان را وسلام و درود بر شریفترین آدمیان از اولین تا آخرین، سرور و مولایمان ابوالقاسم محمد بن عبدالله خاتم پیامبران و بر جانشینانش، دوازده امام معصوم، سلام و درودی هم بسته و پیوسته، از کنون تا روز واپسین.

و بعد، سید سند دارنده شرافت اصل و نسب و حاوی مکارم موروثی و اکتسابی سلاله آیات عظام، مولایمان سیدهادی فرزند آیت‌الله سیدمرتضی بن علامه بزرگوار سید احمد بن حاج محمد بن علی بن ابوالحسن حسینی خسروشاهی تبریزی، فضلش فزون و همگانش در بین فرزندان علما و سادات پرشمار باد! چون خداوند تعالی

بخش اول

به او توفیق زیارت آرامگاه جدش، دروازه شهر دانش پیامبر(ص) را ارزانی داشت، او خواست تا به روش سلف صالح عمل کند و خود در میان دارندگان این علوم قرار گیرد و از آنها روایت کند. البته از حسن ظن وی بود که از من اجازه طلبید و آنگاه که دیدم او شایسته این امر است، به اجابت وی پرداختم و اجازه دادم که از من روایت کند هر آنچه را که صحت روایت آن بر من محرز شده، از تمامی مشایخ بزرگوار خاص و عام خودم که در عراق و قاهره و مکه سکنی گزیده‌اند. پس

سید بزرگوار از من و از آنان با تمامی طرق و اساتید مرقوم شده در اجازه‌نامه‌های ایشان، روایت کند و من از آن میان به‌ویژه به طرق پنجگانه‌ای اشاره می‌کنم که بدان طرق از نخستین مشایخ خودم آیت‌الله علامه خاتم‌المجتهدین و المحدثین مولای گرانقدرمان حاج میرزاحسن نوری نجفی که در ۱۳۲۰ فوت نمود، روایت می‌کنم و این طرق در خاتمه کتاب ارزشمند «مستدرک الوسائل» و در طومار موسوم به «مواقع النجوم» ذکر گردیده است. پس ایشان - دامافضاله - مجازند از من و از شیخ، با تمامی آن طرقی که تا باب مدینه‌العلم استمرار می‌یابد، روایت کند برای هر کسی که بخواهد و دوست بدارد. با رعایت تقوا و مراقبت ذات حق جل جلاله و ملازمت احتیاط که این راه نجات است و برای من در حال حیات و پس از مرگ، طلب مغفرت کند. با دستی لرزان در کتابخانه عمومی خود، در نجف اشرف در دوازدهم ماه صفر سال ۱۳۸۶ نوشته شد.

الفانی، مشهور به آقابزرگ طهرانی

نیم قرن پیش

شاید درست پس از پایان کتابت این مرقومه شریفه بود که جوان لاغری که از رفتارش معلوم بود آشنایی نزدیک با شیخ دارد، وارد کتابخانه شد و پس از سلام و تعارفات در گوشه‌ای نشست و شیخ رو به من کرد و گفت: «احمد یکی از فرزندان است. اکنون بیشتر در ایران به سر می‌برد و مشغول تحصیل علوم جدید است. در نجف که اقامت داشت، مرا در کارهایم یاری می‌داد و اکنون هم هر چند وقت یک‌بار که به عراق و نجف می‌آید، باز می‌خواهد کمک کند. در تصحیح و غلط‌گیری مطبعی جلد اول «طبقات» همکاری خوبی داشت.»

گفتم: «استاد، طبقات کی چاپ شده است؟» رو به احمد کرد و گفت: «نسخه آن را به ایشان نشان بده» و احمد از میان کتابهای قفسه‌ای، کتابی را درآورد و به من داد که نگاه کنم. نام کامل کتاب چنین بود: «طبقات اعلام الشیعه - نقباء البشر فی القرن الرابع عشر -

جلد اول چاپ نجف، ۱۳۷۴ق». کتاب را در محضر مؤلف بزرگوار و فرزندش که چای هم برای من آورد، تورق کردم. اتفاقاً مقاله‌ای در آن دیدم تحت عنوان «السید جمال‌الدین الهمدانی، المعروف بالافغانی» که به قلم خود علامه بزرگوار شیخ آقابزرگ بود. اجازه خواستم کتاب را برای یکی دو روز به امانت با خود ببرم و آن بخش را مطالعه کنم. کتاب را به این شرط امانت دادم و من آن را در حجره مرحوم آیت‌الله شیخ عباسعلی عمید زنجانی در مدرسه آیت‌الله بروجردی، که محل اقامت موقت بنده بود، استنساخ کردم و بعدها در ایران آن را به فارسی ترجمه کردم که به عنوان یاد و یادگاری از شیخ تهرانی آن ترجمه را در اینجا نقل می‌کنم:

سید جمال‌الدین همدانی

سیدجمال‌الدین بن سیدصفدر بن سیدعلی بن شیخ الاسلام میر رضی‌الدین محمد حسین بن القاضی میراصل‌الدین محمد بن میر زین‌الدین بن میر ظهیرالدین بن میر اصیل‌الدین بن میر ظهیرالدین بن سید عبدالله (معاصر امامزاده احمد) بن سیدمرتضی بن سیدمتضربن میرسعید بن سیدمحمد بن سیدعبدالمجید بن سیداسماعیل (ملقب به الطاهره که از امرای دوران سلطان سنجر بود) بن نصرالله بن سیدداود بن سیدعبدالله بن یحیی بن عمرو ۲۰ بن امام زین‌العابدین علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب علیهم السلام. ۳۰ از اعظم فلاسفه و از شخصیت‌های بزرگ اصلاح‌طلب شیعه است.

ادامه در صفحه بعد

حجت الاسلام والمسلمین انصاریان: دین در جامعه ما مداح محور شده است

به گزارش اینکه، حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ حسین انصاریان، در چهاردهمین همایش تکریم بانوان قرآن پژوه که در سالن همایش‌های برج میلاد تهران برگزار شد گفت: شناخت قرآن،

عظمت و جایگاه قرآن و شناخت اهداف قرآن، واجب است؛ چرا که قرآن براساس آیات و روایات، تأمین‌کننده سعادت دنیا و آخرت انسان است و اگر کسی قرآن را نشناسد، امکان تأمین کردن سعادت دنیا و آخرت را ندارد.

وی با بیان اینکه خود قرآن برای شناساندن، آیاتی دارد افزود: پروردگار مهربان عالم، قرآن مجید را با صفت حکیم یاد کرده است و در موجود مقدسی که قرآن بر او نازل شده است، حکمت است و پیامبر(ص) مجسمه حکمت است. به پیامبر اکرم(ص) حکمت عنایت شده است و او هم هر دانش، بینش و معرفتی که به او داده شده است، تبدیل به عنایت کرده است.

انصاریان با بیان اینکه قرآن مجید هم حکیم است افزود: قرآن حکیم بر پیامبر حکیم نازل شد تا یک جامعه حکیم در پرتو این کتاب به وجود آید. اگر من یک مرد و زن غیر حکیم باشم، عبدالله نیستم و امت پیامبر نیستم و عامل به قرآن هم نیستم و اینها مسائلی است که باید به طور جدی بدانیم و به دیگران نیز منتقل کنیم.

وی یاد آور شد: اگر جامعه، جامعه حکیمی باشد در آن جامعه، نیروی انتظامی و کل دادگاه‌ها و دادگستری‌ها بیکار می‌شوند و در جامعه حکیم زندان معنا ندارد. در جامعه حکیم، فقر به وجود نمی‌آید و همه بیدار زندگی می‌کنند.

حجت الاسلام والمسلمین انصاریان با بیان اینکه ائمه اطهار(ع) و پیامبر اکرم(ص) همواره تأکید داشته‌اند که زن و مرد اهل تلاوت قرآن باشند افزود: کسی که ۷۰ یا ۸۰ سال در این دنیا زندگی می‌کند، اما از قرآن بی‌بهره است، درجه و مقامی ندارد و جای برای ارتقا ندارد.

آقای انصاریان در بخش دیگری از سخنان خود گفت: این آسیب، سنگینی است که وقتی یک واعظ درس دیده و حوزه دیده برای سخنرانی در محفلی در تهران دعوت می‌شود، مردم بیرون از مراسم موج می‌زنند تا این واعظ هر چه زودتر برود و به جای او مداح بیاید.

وی با طرح این پرسش که چرا دین در جامعه ما مداح‌محور شده است؟ افزود: مداحی خوب است، اما چه مقدار؟ مداح چقدر می‌تواند مردم را با قرآن آشنا کند؟ جایگاه مداحی در کشور نباید اینگونه باشد که فضا، یک عالم درس‌خوانده را دفن کند و شعر را جای آن بگذارند.

حجت الاسلام والمسلمین انصاریان با بیان اینکه قرآن بالاترین و اعظم نعمت خدا به بندگان است افزود: اگر درصد بالایی از زنان و مردان در کشور ما فقط به آیات حجاب توجه کنند، بسیاری از فسادها در جامعه ما کم می‌شود.

وی یادآور شد: درصد بالایی از بهم خوردن خانواده‌ها و طلاق ریشه در بی‌حجایی دارد و بسیاری از مشکلاتی که در جامعه ما در حوزه‌های مختلف سیاسی و اجتماعی رخ می‌دهد، همه برای کمبود قرآن در زندگی ما است.

حضرت آیت‌الله سبحانی: حوزویان کتابهای موردنیاز جامعه را تولید کنند

عده ای نگذاشتند این مسئله رخ دهد.

وی افزود: در کتاب‌های شیعه و سنی روایات زیادی از پیامبر(ص) هست که مردم را به کسب علم و نوشتن ترغیب کرده است و نوشتن و قلم و تمدن در اسلام جایگاه خاصی دارد اما متأسفانه با این همه حدیث پیامبر تا ده‌ها سال نوشته نشد و مشکلاتی که در احادیث وجود دارد به همین خاطر است.

مرجع تقلید جهان تشیع گفت: حوزه علمیه باید مسئله‌ای را تحقیق کند که مورد نیاز جامعه باشد بنابراین نیازها و کمبودهایی را شناسایی کنید و از محققان بخواهید در این زمینه مطلب بنویسند تا موازی کاری نشود.

استاد برجسته حوزه با بیان اینکه تحقیق ما نباید عجولانه باشد اضافه کرد: آثاری ماندگار خواهد بود که

آیت‌الله حسینی بوشهری: وضع تالیف کتاب در حوزه رضایت‌بخش نیست

فرهنگ پژوهش را از دیگر اهداف این همایش برشمرد. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با بیان اینکه نوعاً آثار نوشته شده از استاندارد لازم برخوردار نیست، تصریح داشت: آیا حوزه در زمینه مسایل نوپیدا و علوم انسانی کارهای لازم را انجام داده است یا دنباله رو گذشتگان بوده‌ایم.

وی افزود: فقه برنامه زندگی ما است ولی ما هنوز آنطور که باید در زمینه فقه معطوف به نیازهای روز را تولید نکرده‌ایم؛ کتابخانه‌ها مالا مال از کتاب‌های بزرگان است ولی باید از آنها برای ایجاد نوآوری و حل مشکلات امروز بهره ببریم و کار بزرگان را الگو برای کار امروز قرار دهیم. وی با بیان اینکه وضع کتاب و تالیف در حوزه رضایت‌بخش نیست، اضافه کرد: آثار همایش کتاب سال در برخی زمینه‌ها رشد داشته و ما در سال گذشته ۷۸۰ کتاب اما امسال ۸۳۷ کتاب داریم و آثار ما به فارسی و زبان عربی نیز بیشتر شده است اما هنوز انتظارات برآورده نمی‌شود.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه در علوم انسانی رشد قابل توجهی داشته‌ایم، گفت: در حوزه باید از موازی کاری و کارهای تکراری پرهیز شود و مراکز پژوهشی نیروی خود را در راستای هم افزایی به کار ببرند.

عضو جامعه مدرسین با بیان اینکه دنیای امروز با قبل فرق کرده است، اضافه کرد: امروز آسیب‌هایی پژوهش حوزه را تهدید می‌کند که یکی از آنها سطحی‌نویسی و

سید صالح سعید شهید...

نیاکان سیدجمال‌الدین نزد حکمرانان و اعیان منطقه از منزلتی والا برخوردار بودند. مردم منطقه احترام به آنان را وظیفه‌ای حتمی می‌دانستند و عده‌ای از آنها از کرامات برخی از این خانواده سخن می‌گویند. و به طور کلی در اینکه سیدجمال‌الدین همدانی و اسدآبادی است، هیچ‌گونه شک و تردیدی نیست و این امر از محل ولادت او معلوم است و آنچه در کتابهای غربی‌ها و بعضی مصری‌ها، در مورد انتساب سید جمال‌الدین به افغانستان به وفور دیده می‌شود، عاری از صحت است؛ ولی علت این شهرت رسیدن به هدف و دفع شر دشمنان به طور عمد چنین نسبتی را به خود داده بود و اگر چنین نمی‌بود، او را «حکیم اسلام» و «فیلسوف شرق» نامگذاری و ملقب نمی‌کردند و این آوازه عالمگیر را به دست نمی‌آورد و صدراعظم، علی پاشا او را در آن جایگاه بلند نمی‌نشانند و پادشاهان معاصر و وزیرانشان او را بزرگ نمی‌داشتند و اجازه نمی‌دادند که به عضویت شورای عالی معارف عثمانی دربیاید و حکومت مصر ماهانه هزار قروش مصری برای هزینه او اختصاص نمی‌داد و طلاب و فضلالی مصر دور او جمع نمی‌شدند و وی را مرشد و راهبر خود قرار نمی‌دادند، بلکه اگر غیر از این می‌کرد، بی‌تردید در معرض حملات و تهمت‌ها و نسبت‌های ناروا واقع می‌شد.

توضیحات مقال:

۱- ما در مقدمه کتاب (طبقات) گفتیم که همواره اختصار را رعایت خواهیم کرد، ولی آشفنگی موجود در اغلب کتابهایی که راجع به سیدجمال‌الدین مطالبی ذکر

حضرت آیت‌الله سبحانی در اختتامیه هفدهمین همایش کتاب سال حوزه که در مدرسه علمیه امام کاظم(ع) برگزار شد با بیان اینکه در قرآن ۵۷ قسم وجود دارد اضافه کرد: قرآن به قلم و نوشته قسم خورده است که نشان دهنده جایگاه بالایی آن و برای تشویق مردم به کسب علم است.

وی اظهار داشت: قسم‌های قرآن یا مانند قسم به کعبه برای تقدس آن است و یا دارای اسرار و رموز است که قسم به قلم از نوع دوم است و اگر این تشویقات نبود تمدن اسلامی ایجاد نمی‌شد.

این مرجع تقلید اضافه کرد: پیامبر نیز علاوه بر قرآن بر نوشتن احادیث خود تأکید زیادی داشت و در آخرین لحظات حیات نیز قلم خواستند تا مطلبی بنویسند که

آیت‌الله سیدهاشم حسینی بوشهری در اختتامیه هفدهمین همایش کتاب سال حوزه که در مدرسه علمیه امام کاظم(ع) برگزار شد، اظهار داشت: یکی از رسالت‌های سترگ و سنگین حوزه علمیه، تولید اندیشه و فکر دینی برای مردم است و حوزه، وظیفه دینداری مردم را بر عهده دارد.

وی افزود: یکی از هدف‌های ما این است که حوزه به سمت زایش و رویش علمی پیش برود و رشد و بالندگی داشته باشد و این پویایی علمی باید روز به روز در حوزه بیشتر شود.

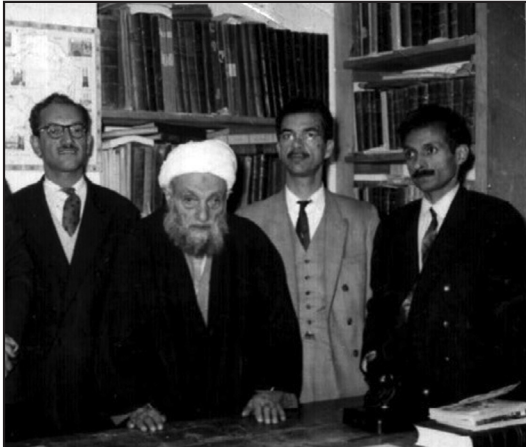
مدیر حوزه‌های علمیه کشور، گسترش بعد فرهنگی جامعه را یکی از اهداف برگزاری همایش کتاب سال حوز برشمرد و اضافه کرد: در همایش کتاب سال، آثار یکسال تولید شده در حوزه عرضه و ارزیابی می‌شود و از این طریق می‌توانیم محققان را به سمت استاندارد کردن نوشته‌های خود سوق بدهیم.

آیت‌الله حسینی بوشهری اظهار داشت: حوزه نباید از کنار مسایل جامعه و مسایل بین المللی بی‌تفاوت بگذرد و انتظار مردم و نخبگان جهان اسلام از حوزه قم بالاست و باید آثاری تولید شود که بتواند این انتظار را برطرف کند.

وی تقویت روحیه تحقیق و قراردادن پژوهش‌محوری در آموزش، شناسایی پژوهشگران برتر و استانداردسازی

ادامه از صفحه قبل اصل و نسب:

سیدجمال‌الدین از خانواده‌ای مشهور به علم و شرف و فضل و بزرگی است که در اسدآباد همدان به نام طایفه شیخ‌الاسلامی شناخته می‌شوند و این عنوان، منصب برخی از نیاکان سید بود که یک خاندان بلندآوازه و قدیمی است. جد بزرگ سیدجمال‌الدین، سیدعبدالله، معاصر امامزاده احمد در سال ۸۶۲ دار فانی را وداع گفت و نوادگان وی تا به امروز یکی پس از دیگری این خاندان را استمرار بخشیده‌اند. در «کوی سیدان»

شیخ آقابرگ تهرانی در میان پسرانش از راست احمد منزوی دکتر علینقی منزوی و دکتر محمدتقی منزوی

اسدآباد در جوار مرقد امامزاده احمد آرامگاه‌های متعدد و سنگ نوشته‌های مقابر بزرگان این خانواده دیده می‌شود که بر عظمت و بلندی، سیادت و شهادت، در این خاندان دلالت دارد. در متن یکی از سنگ نوشته‌ها آمده است: «مرقد برگزیده والامقام جلال‌الدوله وال‌الدین

محمد عبده، متفکر و مصلح مصری، شاگرد سیدجمال‌الدین اسدآبادی بوده و با داشتن تفکرات مصلحانه و اصلاح‌گرایانه، استبداد داخلی و استعمار خارجی را عامل عقب ماندگی مسلمانان می‌دانست. یکی از نکات اصلی تفکر عبده این بود که عقل و شرع را با یکدیگر هماهنگ می‌دانست. وی برخلاف برخی متفکران دینی متاخر مصر از جمله محمد عابد الجابری، نصر حامد ابوزید و محمد ارکون که کاملاً سکولار هستند و نهاد دین را از نهاد سیاست جدا می‌دانند، بین دین و سیاست رابطه عمیقی برقرار کرد و درصدد اصلاح خلافت عثمانی بود. عبده سکولار نبود و چون بحث تصحیح حکومت دینی را مطرح می‌کرد تفکرات او با تفکرات آنها تفاوت ماهوی داشت. آنها معتقد بودند که دین اساساً سکولار است و اصلاً ارتباطی با حکومت ندارد، در حالی که عبده معتقد به نظام دینی و خلافت بود.

آشنایی با سیدجمال‌الدین اسدآبادی

محمد عبده دوره تعلیمات اولیه را وارد دانشگاه الازهر شده و به تحصیل پرداخت اما از آنجایی که نظام الازهر بر او ناخوشایند می‌آید عزلت‌گزینی از جامعه و درس ریاضت نفس را پیشه کرد تا زمانی که با سید جمال آشنا شد. سید جمال تاثیر چشمگیری بر زندگی محمد عبده گذاشت و او را دوباره به زندگی اجتماعی بازگرداند. پس از تبعید سید جمال، وی مسلمانان مصر را به نهضت احیای او دعوت کرد. در مرحله‌ای دیگر، به غرب سفر کرده و با مدرنیسم آشنا شد و در نهایت، به مصر بازگشته و با کنار گذاشتن فعالیت اجتماعی-سیاسی و اشتغال به آموزش، فرهنگ، قضا و تفسیر قرآن پرداخت. نکته قابل توجه در زندگی عبده این بود که افرادی مثل اسپنسر، گوستاویلون، تولستوی و امثال آنها بر او تاثیر زیادی داشته و این تاثیرات، بعدها که به عنوان مفتی اعظم مصر فعالیت می‌کرد خود را نشان داد؛ مثل اینکه فتاوایی داشت راجع به کسانی که در خارج زندگی می‌کنند که می‌توانند لباس‌های غیر سنتی بپوشند یا فتوایی که درباره اکل ذبح غیراسلامی داشت و معتقد بود کسانی که در کشورهای غیراسلامی زندگی می‌کنند می‌توانند از گوشتی که غیرمسلمانان ذبح کرده‌اند، بخورند. عبده کتاب‌ها و آثار مهمی نیز دارد؛ شرح نهج‌البلاغه، تفسیر المنار، رساله‌التوحید، حاشیه بر شرح دوانی بر «العقائد العزیه»، «مقتبس السیاسه» که شرح خطبه مالک اشتر است و...

سلفی عقل‌گرا

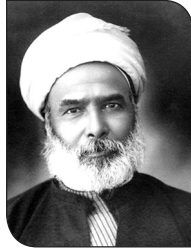
نکته دیگری که بسیار حایز اهمیت بوده و نشانگر تحول درونی اوست این است زمانی که در الازهر درس می‌خواند با اینکه به عنوان سلفی معروف بود اما سلفی‌ای محسوب می‌شد که به‌شدت به عقل اهمیت می‌داد زیرا در مذاهب کلامی نیز تقسیم‌بندی‌هایی وجود دارد. معتزله عقل‌گرا و اشعری مسلک‌ها سنت‌گرا هستند، ماتریدی‌ها نیز بینابین این دو قرار می‌گیرند اما با شیعه امامیه متفاوت هستند. گروه دیگری نیز با نام اهل حدیث شناخته می‌شوند که نخستین امام آنها مالک یکی از ائمه فقهی اهل سنت بود که بعدها احمدبن حنبل نیز به عنوان امام الاهل الحدیث نامیده شد. سلفی‌ها اهل حدیث به شمار می‌آیند اما تندروتر هستند و مبدع آنها ابن تیمیه در قرن هفتم است. سلفی‌ها معتقد هستند که باید به سیره سلف صالح بازگشت اما در اینکه سلف چه کسانی هستند اختلاف وجود دارد؛ آیا سلف، صحابه و تابعین هستند یا صحابه، تابعین و تابعین تابعین را باید سلف محسوب کرد. قدر مسلم این اختلاف، صحابه و تابعین را در نظر می‌گیرد.

نسبت عبده با سلفی‌های امروزی

البته امروزه سلفی‌ها به گروه‌های مختلفی تقسیم می‌شوند؛ سلفی‌های مصر که خود دو گروه هستند؛ سلفی‌های تندرو مثل اخوان‌المسلمین و یک سلفی که با عنوان کاستا (Costa) شناخته می‌شوند. آنها در خانه‌های مجلل زندگی می‌کنند و اتومبیل‌های

شیخ محمد عبده؛ مصلح تقریب‌گرا

سید محمدرضا احمدی بروجردی *

نیز توجه داشت، به این معنا که اندیشه‌های فرد با بحران‌های زمان او در ارتباط هستند. لذا برای درک بهتر اندیشه‌های فرد باید ابتدا بحران‌های زمان او را فهم کرد. عبده در اوایل قرن بیستم فوت کرد، قرن‌ی که علوم تجربی و تکنولوژی پیشرفت زیادی کرده و فعالیت عبده نیز در همین زمان بود. سوالات زیادی مطرح شد و از آنجا که جهان مدرن، غرب و اروپا در حال رسیدن به اوج علم بوده و مسلمین رو به انحطاط بودند سوالاتی از این قبیل نیز مطرح شد که دین مانع رشد توسعه یا عامل رشد آن است؟ بهترین راه برای رسیدن به صلاح چیست؟ برای کم کردن فاصله با غرب چه باید کرد و حفظ دینداری با مظاهر غربی چگونه امکان‌پذیر است؟ بنابراین می‌بینیم که این وجه مشترکی است که بین سید جمال، عبده و دیگرانی مثل عبدالرحمن کوکابی وجود داشته است. عبده در پاسخ به این سوالات، دو دوره را در زندگی خود طی کرده است؛ در ابتدا جواب‌های سیاسی می‌دهد اما بعدها که برمی‌گردد رویکرد او تربیتی و فرهنگی می‌شود.

تلاش برای اثبات عدم تعارض دین و عقل
تمام تلاش عبده بر این بوده که ثابت کند دین و عقل تعارضی با یکدیگر ندارند بلکه در ارتباط نیز هستند. یکی از نکاتی که در اندیشه کلامی عبده وجود دارد رابطه عقل و دین است و اینجاست که عقاید ماتریدی او اثر خود را نشان می‌دهد چرا که یکی از مباحثی که در رابطه دین و عقل مطرح می‌شود بحث حسن و قبح است و اینکه آیا عقل می‌تواند خوبی و بدی را درک کند یا خیر. اشاعره معتقد هستند که حسن و قبح شرعی است یعنی خوبی و بدی آن است که خدا می‌گوید اما معتزله اعتقاد دارند که عقل، خوبی و بدی را درک می‌کند.

در غرب نیز در این رابطه، بحث فلسفه اخلاق مطرح می‌شود. عبده نیز قایل به حسن و قبح عقلی بوده و یکی از اندیشه‌های کلامی او توجه به اهداف دین بوده است. عبده همچنین به احکام ثابت و متغیر دین توجه داشته و آن را پذیرفته بود. در اصول اهل سنت بحثی به نام مقاصد الشریعه وجود دارد که به مرور در حال شاطبی شدن در مذهب شیعه نیز هست. بنیان‌گذار آن شاطبی (قرن هفتم) بوده، گرچه قبل از او نیز غزالی این بحث را مطرح کرده و فخر رازی در «مستسفی» نیز اشاراتی داشته است. مقاصد الشریعه می‌تواند درباره احکام ثابت و متغیر دین نکات خوبی به ما بگوید. نکته بعدی در اندیشه عبده، بحث عقل و اجتهاد است که برگرفته از همان عقاید نسفی است و ظاهر شریعت را با برهان قاطع عقلی تاویل می‌کند. نکته دیگر، بحث اجتهاد و حل مساله احکام ثابت و متغیر بوده که عبده معتقد بود فهم آیات و روایات نیاز به کمک دلیل عقل و قیاس دارد. در واقع اجتهاد از دیدگاه عقل چند کاربرد دارد؛ یکی تطبیق اسلام با شرایط و مقتضیات زمان و مکان توسط اجتهاد است به این معنا که اسلام جمع بین اسلام و تجدد و مدنیت غرب را فراهم می‌کند. دوم، جمع بین حکومت دینی و حکومت عرفی با تأکید بر عقل مصلحت عام است. سوم، اعطای صبغه شرعی به مجالس قانونگذاری جدید با تکیه بر اصل اجتهاد و شورا و چهارم، امکان تلفیق بین آرای مذاهب مختلف است. در این حوزه است که بحث تقریب مذاهب مطرح می‌شود و عبده را نیز به عنوان یک مصلح تقریب‌گرا می‌شناسند.

با ارایه این توضیحات درباره اندیشه‌های کلامی عبده، برای اندیشه‌های سیاسی او نیز حوزه‌های متعددی را می‌توان در نظر گرفت. یکی از این مباحث، بحث حکومت دینی و نظام خلافت است که عبده قایل به تفکیک شوون دینی و دنیوی نبود. زیرا در مسیحیت مطرح بود که سهم خدا را باید به خدا و سهم قیصر را به قیصر واگذار کرد اما عبده معتقد بود اسلام کار قیصر را که حاکم است به خود او واگذار نمی‌کند بلکه او تابع اوامر الهی و پاسخگوی اعمال نیک و بد خویش است. به همین دلیل نیز عقیده به نظام خلافت داشته و به دنبال اصلاح نظام عثمانی بود و نظام خلافت را راه رسیدن مردم به خواسته‌های عرفی و مدنی آنها می‌دانست. لذا

گران‌قیمت سوار می‌شوند و در قهوه‌خانه‌هایی که مثل استارباکس است جلسات خود را برگزار می‌کنند اما عقاید سلفی را نیز دارند. سلفی‌های سعودی که وهابی‌ها هستند و سلفی‌های بسیار تندرویی که در شبه قاره هند و پاکستان زندگی می‌کنند. همه اینها در تمسک به سلف صالح متفق هستند اما در تندروی‌ها و برخی

عقاید تفاوت‌هایی دارند. اختلافات همه مذاهب کلامی بر سر یک سری مسائل اعتقادی مثل بحث ایمان و کفر، توحید، کلام خدا، مرتکب کبیره و بحث مومن و کافر و مسائلی از این قبیل است. به طور مثال بحث ایمان و کفر یکی از مهم‌ترین مسائل آنهاست. امروز داعشی نیز خود را سلفی می‌خواند، اینکه داعش سلفی است یا خیر بحث دیگری است اما شهید مطهری می‌گوید عبده طرفدار اصلاح تدریجی بوده بنابراین نمی‌توان گفت همخوانی با سلفی‌هایی از جنس داعش دارد. ممکن است داعش بخواهد از تفکرات شیخ محمد عبده استفاده کند اما این نیاز دارد که به عقاید کلامی آنها نیز نگاهی داشته باشیم، چرا که در این میان یکی از مباحث مهم، بحث ایمان و کفر است. این یک بحث جدید نیست و آشنایان به مذاهب کلامی می‌دانند که این اتفاقات در زمان امیرالمومنین نیز وجود داشته چرا که خوارج اعتقاد داشتند که کشتن کافر و حتی خانواده وی مادامی که توبه نکرده‌اند جایز است. بنابراین برای این بحث، بررسی فرقه‌های مختلف ضروری است. نکته قابل توجه دیگر این است که محمد عبده در زمان تحصیل در الازهر کتاب «عقاید نسفی» را خوانده است. خاندان نسفی ماتریدی بودند، عبده «عقاید نسفی» را خوانده و آن را تدریس می‌کرده که مورد عتاب نیز واقع شده است. مذهب کلامی نسفی ماتریدی بوده که عقل را قبول داشتند. صفات خبری نیز یکی از مباحثی است که درباره آن بین این گروه‌ها و مذاهب اختلاف نظرهای عمیقی وجود دارد مثل اینکه خداوند بصیر است، با چشم می‌بیند، می‌نشیند، راه می‌رود و صفات انسانی که به خدا نسبت داده می‌شود. اینکه تفسیر و تاویل اینها چگونه است، آیا باید با عقل یا با شرع سنجید یا آن را به خدا واگذار کرد. عبده از آنجا که عقاید نسفی را خوانده تا حدی به عقل‌گرایی میل پیدا می‌کند و به دلیل همین تاثیر است که عقل و شرع را باهم هماهنگ می‌داند. با اینکه عبده را سلفی می‌خوانند و این تعبیری بود که لویی ماسینیون در ۱۹۲۵ میلادی، برای او به کار برد و ارکان اجماع سلفی‌گری را سید جمال‌الدین اسدآبادی، محمد عبده و رشیدرضا دانست. خود رشید رضا نیز عنوان السلفیون را در مقابل اشاعره یا اشعری‌مسلک‌ها دانسته، جمال‌الدین قاسمی نیز تأکید کرده که رشیدرضا در مکاتبات خود عنوان السلفیون را در مقابل اشاعره به کار می‌برده است. رشیدرضا معتقد بود که جریان سلفی مصر عضوی از مدرسه الفکریه سید جمال است اما اینکه درست است یا خیر ما قضاوت نکرده و فقط بر اساس گزارشات موجود که حتی رشیدرضا و خاویار را نیز سلفی می‌دانند، روایت می‌کنیم. یکی از نکات مهم این موضوع، بحث سلفی‌ها و مدرنیته است؛ در عقاید عبده نیز تجددگرایی‌هایی به وجود آمد که از همکاری‌های عبده و سیدجمال و تاثیراتی که از او گرفت ناشی می‌شد. آنها در تبعید روزنامه عروه الوثقی را تاسیس کردند، زیرا عبده به غرب رفت و سیدجمال نیز دانش‌آموخته غرب بود. سلفی‌های امروز آنها نیز به همان شکل، تعقل‌گرا، نافی تقلید و اجتهاد محور هستند و به همین دلیل یک حالت اصلاح‌گرایانه دارند. بدین‌ترتیب گرچه عبده سلفی نامیده می‌شود اما با سلفی که در شبه قاره یا سعودی می‌بینیم و حتی با سلفی اخوان‌المسلمین تفاوت‌هایی دارد. در واقع او را باید بیش از یک نواندیش، به عنوان یک مصلح در نظر گرفت که در مصر و در الازهر تاثیرات بسزایی داشته و کسانی که مصلحانه عمل می‌کردند با تفکرات او در ارتباط بودند.

برای پرداختن به اندیشه‌های عبده باید به «تئوری بحران» که توسط برخی اندیشمندان مطرح شده است

عبده معتقد بود که خلیفه معصوم نیست اما باید مجتهد باشد و اجتهاد برای خلافت شرط است. نکته دیگری که در اندیشه سیاسی عبده حایز اهمیت است خصلت مدنی اقتدار حکومت است، وی معتقد بود که اقتدار خلیفه ناشی از رای مردم است و آنها با بیعت خود به حاکم اسلامی مشروعیت می‌بخشند. این نیز با تئوکراسی فرق دارد؛ در تئوکراسی مشروعیت از سوی خدا است و حاکم نیز در مقابل مردم پاسخگو نیست اما در نظام خلافت، مشروعیت با رای مردم است. بحث دیگر، نظام شورا است، عبده معتقد بود امور دنیوی و معیشتی مردم را باید به خود آنها واگذار کرد بنابراین معتقد به مجلس محلی و کشوری بود که این شورا نیز باید شکل شرعی داشته باشد.

تفاوت عبده با سید جمال

نکته دیگر، بحث قانونگذاری است که مرجع اصلی در آن، احکام شریعت است لذا اجتهاد با تکیه بر عقل و عرف می‌تواند به قانونگذاری کمک کند. عبده همچنین نظام خلافت را یک نظام دینی و بر اساس فتوا، کارآمد می‌دانست. شهید مطهری در کتاب «نهضت اسلامی در صد سال اخیر» برای عبده و سیدجمال دو تفاوت را ذکر می‌کند؛ سید جمال انقلابی فکر می‌کرد اما عبده طرفدار اصلاح تدریجی بود. دوم اینکه سید جمال، مبارزه با استبداد و استعمار را در رأس برنامه‌های خود قرار داده بود اما عبده بعد از جدا شدن از سید تغییر عقیده داده و معتقد بود که آموزش و پرورش و تربیت دینی جامعه بر حرکت سیاسی تقدم دارد. سومین نکته‌ای نیز که من به این بحث اضافه می‌کنم این است که عبده برخلاف سیدجمال، گرایشات صوفیانه داشت که برگرفته از عقاید نسفی بود زیرا ماتریدی‌ها عقاید صوفیانه نیز داشته‌اند.

عبده و مساله تقریب مذاهب

اما بحث دیگری که گاه مطرح می‌شود نسبت بین اندیشه‌های عبده و شیخ شلوت است که در توضیح آن می‌توان گفت عبده درصدد اصلاح بین امت اسلامی بود و قصد نزدیک کردن آنها به یکدیگر را داشت. این همگرایی بین مسلمانان که در نظر عبده وجود داشت برگرفته از نظرات سید جمال بود زیرا او نیز به عنوان یک مصلح و همچنین در مباحث تقریب نیز مطرح است. تلاش عبده در تقریب بین امت اسلامی بوده و در تقریب مذاهب، کمتر به سمت تشیع و امامیه رفته است گرچه در برخورد با نهج‌البلاغه مجذوب کلام امیرالمومنین (ع) می‌شود. این خصوصیت عبده یکی از نکاتی است که در زندگی او تاثیر زیادی داشته و این نیز ناشی از اندیشه او بوده زیرا پیش‌تر ذکر شد که یکی از بحث‌های مطرح در اندیشه‌های کلامی عبده، بحث اجتهاد و احکام ثابت و متغیر است. در اندیشه او کاربرد اجتهاد، تلفیق آرای مذاهب مختلف است که در اینجا یک همگرایی با بحث تقریب به وجود می‌آید. البته بحث تقریب تنها بین شیعه و اهل سنت مطرح نیست بلکه بین خود مذاهب فقهی اهل سنت نیز اختلاف وجود دارد و گاه آنها یکدیگر را نفی می‌کنند. به طور مثال بخاری در دو قسمت از «صحیح بخاری» بدون ذکر نام، با القابی ابوحنیفه را نفی می‌کند. بخاری شاگرد احمد بن حنبل بوده و اهل حدیث محسوب می‌شود. وی «صحیح بخاری» را تالیف کرده که به اعتقاد برخی از اهل سنت پس از قرآن، صحیح‌ترین کتاب روی زمین است. لذا عبده در این بحث نیز یکی از مصلحان تقریب به شمار می‌رود. در جهان تشیع نیز متفکرانی از عبده تاثیر پذیرفته‌اند چرا که عبده در حوزه سیاسی مصلح بوده و آشنایی شیعه با او در شرح نهج‌البلاغه نیز بین نظریات او و شیعیان پیوند برقرار می‌کند و مورد استقبال آنها قرار می‌گیرد. در حال حاضر نیز حداقل مصریان و همچنین کسانی که عقاید اصلاح‌گرایانه دارند نمی‌توانند نسبت به نظریات عبده بی‌اعتنا باشند. البته عقاید وی بیشتر تحت تاثیر سید جمال بوده و پس از آن، کسی که او را بسیار مطرح می‌کند شاگرد او رشیدرضا است. امروز نیز می‌بینیم کسانی که تفسیر قرآن می‌کنند نمی‌توانند «تفسیر المنار» را کنار بگذارند.

* پژوهشگر دینی و نوه آیت‌الله العظمی بروجردی (ره)

آیت الله تسخیری:

دشمن به دنبال شیعه هراسی در کشورهای مسلمان است

آیت الله تسخیری در همایش «حوزه و عرصه بین الملل» که در مدرسه علمیه امام کاظم (ع) در قم برگزار شد گفت: زمینه های حضور حوزویان در عرصه بین الملل، بسیار وسیع است که باید از این ظرفیت ها استفاده کنیم. وی افزود: در زمینه اعزام استاد به دانشگاه، اعزام عالم مقیم، اعزام مدیرمركز، اعزام رایزن فرهنگی، اعزام مبلغ دینی و... می توان در عرصه بین المللی فعالیت خود را به نمایش گذاشت.مشاور رهبر انقلاب بیان کرد: امروزه شیعیان بسیاری در اندونزی حضور دارند؛ این کشور توسط یک شیعه مسلمان شد ؛ احمد بن عیسی شیعی با حرکت علمی خود این کشور را شیعه کرد و بعدها این جریان ادامه نیافت.

آیت الله تسخیری اظهار کرد: باید در هر کشور یک طلبه مقیم تربیت کنیم که بتوانیم در این زمینه به فعالیت های دائمی دست بزنند، ولی متأسفانه این امکان میسر نشد؛ اگر رایزنان فرهنگی ما طلبه باشند می توانند این مناطق را احیا کنند.

وی گفت:طلابی که به عنوان مبلغ به کشورهای مختلف می روند همگی موفق بوده اند؛ از جمله حجت الاسلام والمسلمین ربانی مدیر موسسه اندیشه شرق که در عین قربت به آرژانتین رفت از جمله این مبلغان موفق بوده است. وی افزود: یکی از ظرفیت های مهم در این عرصه، مساله کنفرانس های بین المللی است که متأسفانه از این ظرفیت و زمینه حضور غفلت کرده ایم؛ اجلاس های علمی و فرهنگی و ادبی و... بسیاری در دنیا برگزار می شود که باید در آنها حضور داشته باشیم؛ بنده تا کنون در ۸۰۰ کنفرانس بین المللی یا حضور یافته ام یا نمایندگانی اعزام کرده ام.

مشاور رهبر انقلاب بیان کرد: ارتباط با موسسات بین المللی از جمله ظرفیت های بسیار مهم در این زمینه است؛ تشکیلات نهضت العلمای اندونزی به اندازه کل جمعیت ایران است که ظرفیت بسیاری در این زمینه است که باید از آن استفاده کرد.

آیت الله تسخیری اظهار کرد: دراین عرصه با پرکردن خلاها می توانیم زمینه های بسیار مناسبی ایجاد کنیم که البته حل این مسایل از جمله تالیف کتاب و ترجمه و انتشارات مجلات بین المللی نیازمند همگرایی بسیار عظیم است؛ عربستانی ها در این عرصه تلاش گسترده ای داشته اند و در تمام جهان فعالیت های گسترده ای انجام داده اند.

وی گفت: امروزه دنیا تقاضا و خواسته های بسیاری از ما دارد، ولی متأسفانه این ظرفیت برای پاسخگویی به همه این نیازها وجود ندارد و این نقیصه بسیار بزرگ است؛ زیرا اگر از این فرصت ها به خوبی استفاده نکنیم دیگران بهره را خواهند برد.

مشاور رهبری افزود: در ابتدای انقلاب نهادهای مختلف بنا به تشخیص خود به تبلیغ بین الملل اقدام می کردند و سپس شورای عالی تبلیغات تشکیل شد که این جریان را راهبری کند، ولی بازم نتوانست این هماهنگی ایجاد شود؛ سپس سازمان فرهنگ و ارتباطات ایجاد شد؛

البته با همه این ضعف ها، کارها و فعالیت های عظیمی صورت گرفته است، ولی نباید به این مسایل بسنده کرد. آیت الله تسخیری خاطرنشان کرد: قرضای در ابتدا رویکرد تقریبی داشت، ولی بعدها تمام حرف های گذشته خود را انکار کرد و به تخریب ایران پرداخت؛ بنده در حضور هیئت امنای علما رفتم و ۱۰ ساعت با او مناظره کردم و پس از استماع سخنان وی تمام حرفش را با منطق نقض کردم؛ یکی از شکایات او از ما این بود که طلاب ایرانی به دنبال شیعه سازی مردم مسلمان هستند؛ اما حقیقت آن بود که آنها سعی دارند که شیعه هراسی و شیعه فوبیا رادر کشورهای مسلمان القا کنند.

آیت الله اراکی:

آماده هر گونه همکاری با استرالیا در زمینه گسترش علوم اسلامی هستیم

آیت الله اراکی اظهار داشت: امیدواریم بتوانیم در این عرصه ها با یکدیگر همکاری داشته باشیم، ما می توانیم در استرالیا و یا هر کشور دیگری در کنفرانس های علمی درباره مسائل مربوط به قرآن کریم و سایر رشته های علوم اسلامی، به تبیین این علوم بپردازیم.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب به ظرفیت مسلمانان استرالیا در یادگیری علوم اسلامی اشاره کرد و گفت: جا دارد در استرالیا دانشگاهی پیرامون علوم اسلامی از دیدگاه مذاهب اسلامی تأسیس شود و این دانشگاه هم در تعمیق مباحث علوم اسلامی و هم در نزدیک کردن طوائف اسلامی به یکدیگر و به سایر ادیان می تواند اثر خوبی داشته باشد، ما آماده ارائه هرگونه خدماتی در این زمینه هستیم.

در این دیدار، پروفیسور سعید، نماینده ارشد مسلمانان استرالیا به معرفی فعالیت‌های مراکز اسلامی در استرالیا پرداخت و گفت: جامعه مسلمانان استرالیا جمعیت کوچکی در حدود یک و نیم میلیون نفر از ۱۲۰ ملیت

شیخ احمد زین:

هدف از دعوت به وحدت اسلامی، دست کشیدن از عقائد و مذاهب نیست

در کلمه توحید جمع شوند و بر اصول مشترک میان خود تکیه کنند.

علامه شیخ احمد زین یادآور شد: مسلمان مباحث مشترکی در واجبات و محرمات داشته و بر بسیاری از آنان اتفاق نظر دارند؛ پس باید بر این مسائل تأکید داشته و بر اساس آن متحد باشند.

عضو تجمع علمای مسلمین لبنان با تأکید بر اینکه جهان اسلام باید رهبری واحد داشته باشد، تصریح کرد: وحدت با داشتن رهبری و مجلسی واحد شکل خواهد یافت که بهترین شخص برای این رهبری، آیت الله خامنه ای است.

این عالم اهل سنت افزود: تشکیل مجلس واحد بین مسلمین بسیاری از نیازها، مشکلات و اختلافات موجود در دنیای اسلام را برطرف و بر مشترکات تأکید می کند. علامه شیخ احمد زیّن در ادامه با اشاره به تفرقه افکنی آمریکا، انگلیس و صهیونیست در دنیای اسلام،

تقدیم کرده است و می کند.

این رهبر برجسته جنبش حماس تصریح کرد: انتفاضه پیام واضحی داشت و آن اینکه طرح صهیونیستی که با سوء استفاده از حوادث منطقه ای و براساس برداشتهای نادرست بنیان گذاشته شده است، در مقابل دلاوری ها و رشادت های جوانان انتفاضه و شیر زنان مقاومت که در کنار دلاور مردان عرصه انتفاضه حضور دارند، به شکست خواهد انجامید.

وی با اشاره به اینکه انتفاضه قدس قدرت ملت و جوانان و مقاومت فلسطین برای غافلگیر کردن دشمن صهیونیستی را نشان داد، تأکید کرد: واقعیت سوم این است که انتفاضه نشان داد، ریشه همه مشکلات ما در اشغالگری و شهرک سازی است و تا زمانی که این اشغالگری و شهرک سازی

چهارمین شماره مجله علمی پژوهشی فقه مقارن منتشر شد

جعفری هرندی، بهنام دارابی

* بررسی تطبیقی تفویض طلاق در فقه امامیه و فقه عامه و حقوق ایران، مصر، سوریه و عراق اثر سید مهدی جلالی

* دیانت مقتول و تأثیر آن در جریان قصاص از منظر فقه مذاهب اسلامی و حقوق ایران اثر جلیل امیدی، زکریا حسینی

* مثلی و قیمی از منظر فقه مذاهب اسلامی و حقوق ایران اثر مهدی رهبر، منیره خطیبی

* بررسی امکان وقف کودک در مذاهب فقهی اسلامی اثر مرتضی رحیمی

همچنین چکیده عربی و انگلیسی مقالات نیز در بخش پایانی این مجله چاپ شده است.

نماینده ارشد مسلمانان استرالیا و سفیر این کشور در جمهوری اسلامی ایران با آیت الله اراکی دیدار کردند.

به گزارش تنه، آیت الله «محسن اراکی» دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در این دیدار طی سخنانی، فعالیت‌های علمی در زمینه علم فهم متن در حوزه علمیه را بسیار گسترده معرفی کرد و گفت: در جمهوری اسلامی ایران و بالخصوص در حوزه علمیه قم در عرصه مطالعات اسلامی کارهای عظیم و گسترده‌ای انجام گرفته و مؤسسات تحقیقاتی و آموزشی بسیاری در این زمینه وجود دارد.

وی با بیان اینکه در حوزه علمیه قم اقدامات عظیمی صورت گرفته که در هیچ جای دنیا انجام نشده است، اظهار داشت: متأسفانه دانشگاه‌های دنیا از این اقدامات بی اطلاعند. به لحاظ اینکه علوم این رشته گسترده و نیازمند به مقدمات بسیار است، تا کسی سالها در حوزه در این رشته کار نکند، فهم آنچه در این رشته بیان شده است، کار مشکلی است.

علامه شیخ احمد زین درجمع کارکنان خبرگزاری حوزه و معاونت بین الملل حوزه های علمیه باتشریح فعالیت‌های «تجمع علمای مسلمین لبنان» گفت: این تجمع از ۲۷۰ عالم شیعه و اهل سنت در لبنان تشکیل شده که دیدارهای روزانه، هفتگی و ماهانه دارند و هدف آن گسترش وحدت و اخوت بین برادران مسلمان است. عضو تجمع علمای مسلمین لبنان با تأکید بر اهمیت موضوع وحدت، ابراز داشت: همه ما باید ملتزم به وحدت میان مسلمانان باشیم؛ چراکه آن، هدف حقیقی اسلام است و خداوند متعال نیز با آیه **وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا** بر این موضوع تأکید کرده است.

این عالم اهل سنت افزود: هدف از دعوت به وحدت اسلامی، دست کشیدن از عقائد و مذاهب نیست؛ چراکه وجود مذاهب گوناگون نیاز امروز جامعه اسلامی است و برخی از آنان متناسب با منطقه و فرهنگ های خاص است بلکه هدف از وحدت این است که مسلمانان

به گزارش مرکز اطلاع رسانی فلسطین، «خالد مشعل» در گفتگو با شبکه ماهواره ای قدس گفت: وحدت برای فلسطین که خواستگاه و میعادگاه بیشترین تعداد پیامبران و انبیای الهی در طول تاریخ بشریت بوده است، حائز اهمیت است.

مشعل تصریح کرد: انتفاضه قدس باعث شکل گیری ۳ واقعیت جدید شد و بیانگر آمادگی فلسطینیان برای مقابله با رژیم صهیونیستی است که مشکل اصلی منطقه به شمار می رود.

وی افزود: انتفاضه ثابت کرد که ملت فلسطین تجربه مبارزاتی زیادی دارد و قدس و الاقصی خط قرمز ملت فلسطین است که این ملت در راه آن شهدای زیادی

چهارمین شماره مجله علمی ـ پژوهشی فقه مقارن دانشگاه مذاهب اسلامی با مقالاتی از اساتید و صاحب نظران حوزه و دانشگاه در زمینه مباحث و مسائل مستحدثه از دیدگاه فقه مذاهب اسلامی چاپ و منتشر شد.

در شماره جدید این مجله علمی ـ پژوهشی مقالاتی از دکتر مبلغی رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی، دکتر محمد جعفری هرندی، دکتر مهدی رهبر و... به چاپ رسیده است.

مطالبی که شماره ۴ مجله علمی ـ پژوهشی فقه مقارن دربر گرفته به شرح ذیل است:

* بررسی تطبیقی بیع شرط از منظر فقه‌های امامیه و اهل سنت، اثر احمد مبلغی، علیرضا آیین، مهرداد جمشیدیان

* اسباب اختلاف فقها در تفسیر متن اثر محمد

سیاسی - اجتماعی - فرهنگی
۸ بهشت
◄ شماره ۲۳
◄ شماره مسلسل ۱۵۱۷
◄ نیمه اول اسفند ۱۳۹۴
فرهنگی
نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی
دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی
صاحب امتیاز و مدیرمسوول: سیدهادی خسروشاهی
سردبیر: سید محمود خسروشاهی
دفتر مرکزی: قم / خیابان شهدا (مفاتیح) / نبش ممتاز
تلفکس:۰۲۳۱۴۳۳۷۷۴۴ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر
سایت‌های مرکز
مرکز بررسی‌های اسلامی: www.iscq.ir
استاد خسروشاهی: www.khosroshahi.org
پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com
شماره‌های نشر به بهشت
از سال ۱۳۸۷ به بعد، در سایت مرکز
بررسی‌های اسلامی به نشانی: www.iscq.ir
در دسترس می‌باشد

۵۰ جلد از آثار علامه میرحامد حسین دیجیتالی شد

کارشناس پژوهشی مرکز نور « گفت: این نرم افزار حاوی متن کامل هشت عنوان کتاب در ۵۰ جلد از آثار علامه و دیگر منابع مرتبط به زبان فارسی و عربی در موضوع کلام اسلامی، به ویژه بحث امامت و ولایت می باشد.

حجت الاسلام حامد مقیسه اظهار داشت: این نرم افزار افزار فاخر حاوی کتبی از جمله؛ عیقات الانوار فی امامهٔ الائمه الاطهار (۲۳ جلد)،نفحات الازهار فی خلاصهٔ عقیات الانوار (۲۰ جلد)، همراه با چند جلد از ترجمه‌های نفحات الازهار و شوارق النصوص (۲جلد) و همچنین شرح حال میرحامد حسین در موضوع کلام خصوصا مسائل امامت و ولایت می باشد.

حجت الاسلام مقیسه با بیان اینکه این نرم افزار از قابلیت های پیشرفته پژوهشی و تحقیقاتی برخوردار می باشد، افزود: جستجو در بیش از ۱۲هزار و ۳۰۰ عنوان باب در سرفصل از طریق فهرست گزینشی، ارائه شرح علامه میرحامد حسین به همراه اطلاعاتی درباره مولفان و کتب برنامه، متن کامل چند دوره لغت نامه عربی و فارسی با امکان دسترسی به ریشه و مشتق کلمات از جمله قابلیت های این نرم افزار گرانسنگ است.

وی ادامه داد: علاقه مندان می توانند برای تهیه این نرم افزار به فروشگاه اینترنتی مرکز نور به نشانی **www.noorshop.ir** مراجعه کنند.

جام جم آنلاین: جلوگیری از توهین به قومیت ها، رعایت مسائل اخلاقی و امنیتی، احترام به ادیان و... وقتی صحبت از ممیزی کتاب پیش از چاپ می‌شود، معمولا این موارد مطرح می‌شود، اما کتاب‌های بسیاری در طول سال چاپ می‌شوند که همه این مسائل را رعایت می‌کنند، بی‌آن که فاقد کیفیت حتی برای انتشار باشند یا در سایت‌ها و شبکه‌های ماهواره‌ای پر است از خوانندگان و ترانه‌هایی که اغلب مردم هنگام تماشای شنیدن آن خنده‌شان می‌گیرد و به شوخی می‌گویند هرکسی از مادرش قهر می‌کند خواننده می‌شود. چه نهادی بر انتشار این کتاب‌ها نظارت می‌کند و چگونه این آثار منتشر می‌شوند موضوعی است که شاید برای شما هم جالب باشد.

کامییز روشن روان پس از آن که کتابش در جایزه کتاب سال برگزیده شده بود، در گفت‌وگو با جام‌جم عنوان کرد: عمده کتاب‌های موسیقی که منتشر شده، مشکلات اساسی دارند. یعنی کسانی که آنها را نوشتند، خودشان اصلا موسیقی نمی‌دانستند. به عبارتی این کتاب‌ها بدآموزی دارد. مطالبی هم که نوشتند برخی کاملا غلط و برخی بعضا غلط است. این مشکلی است که در کتاب‌ها هست و همواره در جلسات مختلف که در ارشاد داشتیم یا در دیدار با مسئولان، این موضوع را

آیا هر دفتر جلد شده‌ای کتاب نام دارد؟

رسول خیراندیش

قائل بشوند. حال باید به دنبال این بود که این تفکیک در کجا صورت بگیرد؟ برای نمونه در نظام‌های دانشگاهی برای این کتاب‌های تالیفی امتیازاتی در نظر بگیرند. این در حالی است که در دنیای امروز حداقل نمایه کردن دارای ضوابط معینی است، یعنی کاتالوگ کردن کتاب‌ها طبق یک قاعده خاصی صورت می‌گیرد اما در ایران چنین شرایطی در این بخش حاکم نیست.

نقد، کتاب‌های معتبر از غیر معتبر را مشخص می‌کند

مراکزی که موظف هستند کتاب‌ها را نمایه و ایندکس کنند، باید تشخیص بدهند که کتاب‌ها را در چه سطوحی رده‌بندی کنند و آنهایی را نمایه کنند که واجد شرایط علمی معینی از نظر ساخت کتاب باشند یا این که فرهنگ نقد کتاب، چکیده‌سازی و اطلاع‌رسانی را در یک ضوابط معینی انجام دهند. چون افزایش عنوان کتاب‌ها به نحو بسیار شگفت‌انگیزی در دنیای امروز این مشکل را پیش آورده است که حتی اهل تحقیق هم فرصت مطالعه و دیدن همه آنها را ندارند و باید با استفاده از ایندکس‌ها، نمایه‌ها و چکیده‌ها بتوانند به آن چه که از سوی متخصصان دارای ارزش دانسته می‌شود دسترسی داشته باشند تا فقط به همان تعداد مراجعه کنند. برای نمونه مراکزی مانند «ایندکس اسلامیکوس» کتاب‌هایی را که در زمینه جهان اسلام منتشر می‌شود شناسایی و نمایه می‌کند و خلاصه‌ای از آنها را ارائه می‌دهد یا مثلا «ایترکتا ایرانیکا» سالانه مقالات و کتاب‌های را که درباره ایران است، شناسایی و نمونه‌های را که واجد جنبه‌های تحقیقی است معرفی می‌کند.

اما در ایران برای شکل دادن به نقد و معرفی کتاب‌های تازه نخست باید به سراغ مقدمات کار، یعنی انتشار مجله‌هایی رفت که به صورت تخصصی افزون بر مقالات علمی به ارائه فهرستی از کتاب‌های منتشر شده در یک زمینه معین با انعکاس خلاصه و اظهارنظر درباره آنها می‌پردازد؛ مثلا بنویسند این کتاب دارای مطالب جدیدی است یا این که مطالب تازه‌ای به نسبت کتاب‌های قبلی ندارد. به این ترتیب امکان طبقه‌بندی به وجود می‌آید و آفات کتابسازی‌ها بی‌مورد و بی‌جا را کم می‌کند و باعث کاهش اتلاف وقت، منابع و... می‌شود. این روشی است که به طور عام در دنیای امروز وجود دارد و روش علمی هم نقد کتاب است یعنی با نقادی صحیح می‌شود به مقدار زیادی کتاب‌های معتبر از غیر معتبر را تشخیص داد و برای اهل فن این فرصت را فراهم کرد که در وقت معین و محدودی کار تحقیق و مطالعه خویش را پیش ببرند.

راه های یک شبه نویسنده شدن

مطرح کردم و گفتم کتاب‌ها حتما قبل چاپ باید در یک مرجع موسیقی به تصویب برسد. همین انتقاد باعث شد تا ما آن را دستمایه گزارشی جدی تر کنیم.

یکشنبه نویسنده شدن

محمد الهیاری مدیر سابق اداره کتاب وزارت ارشاد و دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور گفت: آیین نامه ضوابط نشر مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب سال ۶۷ بار دیگر در سال ۸۹ بازبینی شد. این آیین نامه هم حدود ایجابی نشر را بیان کرده هم در ماده ۴ حدود سلبی را مطرح می‌کند. موارد سلبی یعنی کتاب باید بری از آلودگی‌های انتقادی، سیاسی، فکری و اخلاقی باشد که از آن به خطوط قرمز تعبیر می‌شود، اما آنجا حدود ایجابی نشر را هم بیان می‌کند که ما کمتر به آن توجه کردیم.

الهیاری بیان کرد: آنچه می‌تواند اثری را تمیز دهد که کیفی و بدیع است یا کتابسازی است، در حقیقت مواجهه‌ای است که صاحبان نظر و مردم با آن اثر دارند. خیلی‌ها معتقدند مشکلی که در کتابسازی وجود دارد و بابت آن هزینه می‌شود، این است که حلقه‌های نقد در کشور ما محدود است. ما جشنواره‌های نقد جدی یا خوانندگان جدی که آثار را نقد کنند، نداریم.معاون نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با ذکر مثالی ادامه داد: مدتی

حجت الاسلام والمسلمین نواب عنوان کرد: نگارش ۳۰۰ عنوان کتاب درباره ادیان مختلف در دانشگاه ادیان و مذاهب

نخستین نشست کتاب‌خوان ویژه پیروان ادیان توحیدی، عصر روز دوشنبه (۱۰ اسفند) با حضور سیدعباس صالحی، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، علیرضا مختارپور، دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، علی فریدونی مدیرکل اداره مجامع، تشکل‌ها و فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، حجت‌الاسلام و المسلمین نواب، رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب، حامی لاله‌زار از عالمان کلیمی، اسفندیار اختیاری، نماینده زرتشتیان و بت کلیا نماینده آشوریان در مجلس شورای اسلامی، به همراه جمعی از عالمان و فعالان فرهنگی ادیان توحیدی در هتل انقلاب تهران برگزار شد.

حجت‌الاسلام و المسلمین نواب، رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب، در این نشست طی سخنانی گفت: یکی از با ارزش‌ترین گنجینه‌های بشری، کتاب‌هایی است که رهبران و پیروان و اندیشمندان ادیان، به صورت بی‌غرضانه درباره سایر ادیان نوشته‌اند. این کتاب‌ها همیشه مورد استناد بزرگان ادیان مختلف بوده اند. نمونه بارز آن، کتاب ماندگار جرج جرداق مسیحی درباره حضرت علی(ع) بود که اگر امروز هم کسی بخواهد درباره امام اول شیعیان سخنرانی کند، حتما به این کتاب اشاره خواهد داشت.

آقای نواب، با اشاره به استقبال رهبران برخی ادیان از کتاب‌های منتشر شده از سوی دانشگاه ادیان و مذاهب افزود: ما امروز در دانشگاه ادیان و مذاهب ۳۰۰ عنوان کتاب از زبان مسلمانان درباره سایر ادیان نوشته‌ایم که این آثار به صورت بی‌غرضانه، آکادمیک و بدون کوچکترین خرده‌گیری به آن ادیان نوشته شده‌اند. رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب گفت: سال گذشته، کتاب «تعالیم اساسی کلیسای کاتولیک» را که ترجمه کردیم که در واتیکان برای آن نشست رونمایی برگزار کردند. در حال حاضر، دانشگاه ادیان، با هدف معرفی عالمانه درباره همه ادیان و مذاهب چه ادیان ابراهیمی و چه ادیان غیر ابراهیمی، کتاب‌های مختلفی نوشته است. از رهبران سایر ادیان می‌خواهیم که همچنان که ما سایر ادیان را معرفی می‌کنیم، آنها هم در معرفی عالمانه اسلام تلاش کنند.

هر کدام از شاعران و بزرگان ما یک مدرسه هستند

محمود حکیمی، نویسنده و پژوهشگر نیز در این نشست طی سخنانی گفت: بیشتر آثار من در زمینه دینی است و افتخار می‌کنم که ۴۴ سال است که در مجله درس‌هایی از مکتب اسلام، هم مقاله و هم داستان می‌نویسم. بسیاری از آن مطالب، تبدیل به کتاب و به زبان‌های انگلیسی، عربی و ایتالیایی ترجمه شده است.

وی افزود: معتقدم که در دنیا از نظر قوم و مذهب بر بسیاری از ملت‌ها برتری داریم و هیچ ملتی از نظر فرهنگ و ادبیات به پای ایرانیان نمی‌رسند. آنچه می‌گویم حاصل سال‌ها پژوهش در حوزه فرهنگ ایران بوده و از روی تعصب نیست. کدام ملت را می‌شناسید که بزرگ‌مردانی در زمینه ادبیات مانند سعدی، مولوی، فردوسی، ثنایی، ناصرخسرو و دیگران داشته باشند؟ این فرهنگ و ادبیات پیوسته انسان‌هایی تربیت می‌کند که پیرو مکتب محبت هستند.

این نویسنده و پژوهشگر، درباره کتاب پیشنهادی خود نیز عنوان کرد: از آنجا که معتقدم که شاعران و بزرگان ما هر کدام یک مدرسه باز کرده‌اند، مجموعه کتابی ۱۰ جلدی در حوزه ادبیات با پیش عنوان «در مدرسه» منتشر کرده‌ام؛ مانند در مدرسه مولانا، در مدرسه حکیم توس، در مدرسه سعدی و در مدرسه جلال‌الدین همایی، که قصد دارم مطالعه آن را به شما پیشنهاد دهم.

حکیمی درباره علت علاقه خود به جلال‌الدین همایی گفت: سراسر آثار این مرد بزرگ، به مهرورزی توجه دارد و خود همایی هم دراین‌باره می‌گوید که «من مهرورزی را از اهل بیت آموختم.ام.» در این کتاب همچنین فصلی، به یادداشت‌های ۱۸ نفر از دانشمندان جهان درباره جلال‌الدین همایی اختصاص یافته است.